Do anh Võ phi Hùng, CHS Petrus Ký 67-74, tặng cho Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

NĂM THỨ NHỨT SỐ 71 — GIÁ MỖI SỐ 0 $ 05 — NGÀY CHÚA NHỰT 14 THỨ HAI 15 AVRIL 1929

THẦN-CHUNG

XUẤT BẢN MỖI BUỔI SÁNG

Chủ-nhiệm: DIỆP-VĂN-KỲ

Tòa báo: Góc đường Filippini và Espagne — GIÂY THÂP NÓI 724

Chủ-bút: SOA ÈN-VĂN-BA

Dầu mắc công việc bao nhiêu, anh em đồng bào cũng chẳng nên quên vụ báu Thương-khẩu.

Thương-khẩu mà bán cho nhà tư-bản Homberg rồi thì cũng chẳng khác gì đem nửa cái gia tài hoặc nửa cái số lương của mỗi người mà giao cho họ.

Chung quanh cuộc tuyển-cử mấy

QUYỀN CỦA NGHỊ-VIÊN QUẢN HẠT

Mấy hôm nay nhiều anh em trong nước ồn-ào dành chức nghị-viên quản hạt. Mỗi người mỗi có phe đảng để cổ động cho mình. Bên nầy chê bên kia, bên kia chê bên nọ.

Xe hơi chạy cùng mấy tỉnh, lớp phát nhựt báo lớp rải truyền đơn. Bạn đầu công kích nhau trong việc chung. Hết việc chung lại đem việc riêng, việc gia đình mà trải lên mặt báo.

Ai cũng quên rằng mỗi người đều có 2 cái đầy, cái trước ngực để chứa lỗi người, cái đầy sau lưng chứa lỗi mình. Phải đồng là người học tây. Ngày thường ai cũng thuộc câu «cái tôi là cái khả ố» (Le moi est haissable) mà tới việc mèo cũng vẫn khen mèo dài đuôi.

Anh em trong nước họ ham lo việc chung thế ấy, vậy ta cũng nên xét thử coi cái giá Nghị-viên quản hạt thế lực nó bao nhiêu. Nếu ta đọc kỹ những nghị định và đạo luật thuộc về Nghị viên quản hạt thì ta sẽ thấy rõ ràng hết thảy đại biểu của ta và của tây nhập lại không chút quyền gì hết.

1.) Về vấn đề nhỏ nhỏ, tạp vật chẳng quan hệ gì thì các nghị viên có quyền nhứt định.

2.) Về vấn đề có chút quan hệ thì các ngài được phép bàn phải chăng?

3.) Về các vấn đề lớn lao, thứ nhứt là các vấn đề thuộc về tiền bạc thì chánh phủ nhứt định chớ nghị viên không chút quyền nào.

Chẳng những vậy mà thôi đâu, hết thảy các đề nghị của Hội-đồng quản hạt tán thành đều gởi cho phủ-toàn quyền xét lại. Nếu phê y thì được thi hành, bằng không thì thôi.

Quan Thống-đốc Nam-kỳ cũng được quyền xóa bỏ những đều của Hội đồng đã công nhận, lấy cớ rằng Hội đồng có lạm quyền của chánh phủ.

Nếu cả nghị-viên không chịu ký tên về khoản thâu xuất nào đó chánh phủ liền nhóm Hội-nghị tư (conseil privé) mà nhứt định.

Nói tóm lại rằng các nghị viên hội nhau so hơn tính thiệt, bàn phải chẳng với nhau rồi thôi chung cuộc cũng phải do quyền chánh phủ.

Bởi vậy cho nên cách mấy tháng trước, khi hội đồng không chịu ký tên áng thuế quan thổ sản Nam kỳ nói rằng «các ngài không chịu ký tên thì chánh phủ cũng sẽ liệu lấy (Puisque c'est votre volonté, l'Administration se débrouille)

Theo ái chế độ bây giờ, Hội-đồng quản-hạt nó là vậy đó.

Con quyền lợi Annam lại còn khó binh vực lắm. Số đại-biểu ta 10, số đại-biểu Langsa 14. Nếu cái lợi nó chung cho cả hai bên thì chẳng nói chi, gặp khi nó phân trần nhau, thế nào annam cũng thất. Mà trong mươi lần, hết tám lần thì quyền lợi hai bên lại trái ngược nhau. Đồng bào vẫn còn nhớ mấy lần xung đột nhau ở tại phủ Lagrandière.

Địa vị mấy ông nghị viên Annam thật rất khó: đối với chánh phủ chẳng quyền gì còn đối với nghị viên Langsa lại là số ít. Dầu có dạ nhiệt thành thế nào cũng khó mà giúp cho trọn.

Thế vậy mà mấy ông ra tranh hội đồng bỏ dám hứa hẹn dũ đều, nhứt tập mưu hay thế sao đặng lên ngồi cho được cái ghế «xây tròn mông ngựa». Đi ra lo việc công mà còn phải tốn của nhà. Vậy mà cũng có người tranh dành rất kịch liệt. Có phải là một sự đáng mừng cho đất nước chăng?

Ôi! ái-quốc là cái quái gì mà mấy ông ra gánh vác việc đời đã chịu tốn của hao công lại còn phải chiều lòn công chúng.

Nguyễn văn-Bá.

Chuyện Camau

Sớm mai ngày 9 Avril, lối 7 giờ, chiếc tàu «Tổng-đốc-Phương» chở quan thống-đốc Krautheimer đến tại quận Camau, đã có sẵn quan Chủ-tỉnh Bạc-liêu đến rước ngài lên nhà quận: một chập thì ngài cùng các quan đi viếng nhà việc làng An-xuyên và nhà thương đồi quay quả trở lại lên xe mà đi thẳng về Bạcliêu.

Nghe đâu quan thống đốc xuống Camau lần nầy, cũng vì những chuyện lôi thôi của dân kêu nài ông Boutonnet và Phủ Mẫn, mà các báo tây, nam đã có tường thuật trong mấy hôm rồi.

Những việc bị áp chế, khổ sở, đói khát, đều toàn một đám dân nghèo chịu cả, như vụ bắt dân bằm đất đỏ ở Thới bình, vụ bắt dân làm đường ở Tân-lợi.

Nhưng mà khi quan Thống-đốc muốn xét cái tình cảnh ấy lại không trực-tiếp với bọn dân nghèo, chỉ hỏi các quan cai trị, các người tây có đồn điền và ít người đại điền chủ mà thôi.

Ai chẳng biết rằng: các viên quan cai trị đều có cái quân sự đặc biệt và nếu họ công bình thì dân đâu có kêu nài? mấy người Tây có đồn điền họ cốt kiếm thế thân đánh đất của dân khai phá hoặc là lợi dụng nhơn công khai phá đất cho họ, nếu họ không bày cách áp chế nhơn-công thì làm sao mấy ngàn công đất rừng của họ thành ra đất ruộng; còn mấy người đại điền chủ có ruộng đất cò bay thẳng cánh thì bao giờ họ cũng vào lòn ra cúi, kiếm cách thân mật với các quan cai trị, được họ dễ dỡ cái thủ đoạn bác-lước tá điền.

Như thế đó thì dầu có viên quan thanh tra nào cạy rằng họ, họ cũng chẳng vụng gì mà đi nói rõ cái tình cảnh của đám dân nghèo ra.

Hôm nay phần đông bọn dân nghèo nghe tin quan Thống-đốc đi vản dân, nên nhơn dịp ấy đầu đơn tố cáo các điều oan khác. Nhưng rốt cuộc thì đều thất vọng cả, vì dân muốn vào cửa yết kiến ngài để dâng đơn mà lại bị lính cảnh sát đánh đuổi đi hết. Bọn dân kêu oan biết làm sao, nên chờ lúc ngài đi ra đón giữa đường mà dâng đơn, bao dầu ngài còn lấy ít lá sau, người dâng nửa mà ngài không nhận, lại bao nhiêu là đơn lấy rồi ngài giao hết cho nha quận Cà-mau, té ra câu chuyện Cà-mau cũng vẫn ở quận Camau....

Tòa kiểm duyệt bỏ một đoạn

Anh em dân nghèo mà thường hay thất vọng đó là chỉ vì anh em quá trông nơi người đó thôi. Vậy nếu anh em ai nấy biết việc mình mình lo, chỉ trông cậy nơi mình thì bao giờ thất vọng được!

L. S.

Xin hãy lưu ý

Đọc tiểu thuyết «Nghiệt-phụ» là một sự tích rất ly-kỳ mà văn-chương lại có nhiều đoạn lý thú lắm.

CÂU CHUYỆN HẰNG NGÀY

Pháp-Việt đề-huề

— Kỳ quá anh. Tôi không hiểu tại sao mà cụ Bùi lại giới thiệu ông Trần-văn-Khá ra Hội đồng.

— Có cái gì khó mà không hiểu. Cụ làm vậy là đúng với chủ nghĩa của cụ đó.

— Chủ nghĩa cụ đâu phải vậy. Anh không nhớ rằng bấy lâu nay cụ vẫn công kích hăng rượu Fontaine sao? Cụ nói nào là hãng Fontaine bán rượu Annam hằng triều, nào ông Fontaine là người thuốc chết Annam (empoisonneur public), hãng rượu Fontaine hại lắm, hại lắm. Cụ Bùi nào mà công kích hãng rượu Fontaine còn cụ Bùi nào lại cổ động cho người của hãng Fontaine là ông Trần-văn-Khá.

— Là tại anh không hiểu. Đầu công kích, sau trong thuận mới phải là Pháp-Việt đề huề.

— Vậy hồi xưa kia làm tình cho thiên hạ rõ ai là ai. Nay vậy mới khác, chủ nghĩa gì mà lu mù khó hiểu quá.

— Anh nầy lẩn thẩn thiệt. Tôi thương nói với anh rằng cái chủ nghĩa Pháp-Việt đề-huề nó gắc lắm, chẳng phải chơi đâu. Muốn cho dân đề huề, phải tập lần nó. Bạn đầu công kích, sau bớt bớt, rồi xuôi lơ đi. Rốt lại ta nhập nó vô R. A. nếu không tập dần cho quen rồi bắt nó đề huề đâu nó chịu đòi sao thấu.

Tân Việt.

Trâu trắng mất mùa

Ngoài Bắc ta ở các hương thôn, thường có câu «Mình như trâu trắng, đi đến đâu mất mùa đến đấy», đó là câu than thở của những người hay gặp vận đen đi nhờ người khác lại gặp người khác cũng đen. Ta cứ nghe người ta nói như vậy mà không ai hiểu nghĩa làm sao. Câu đó ở trong Huế thì lại nói là «trâu bạc mất mùa». Nguyên do câu ấy là bởi lễ rước Thần nông của nhà vua mà ra.

Ở Huế, có lệ hàng năm, sau lễ Lập-xuân rồi cũng có lễ rước Thần-Nông. Lễ rước ấy do ở tỉnh rồi đem vào bộ và để vào miếu Thần Nông. Lễ thường họ tạc tượng Thần-Nông bằng đất một tay cầm cày, một tay dắt trâu, rồi để trên một cái bàn khiêng đi cùng cả chợ và quê để cho dân biết. Năm nay, lễ rước Thần-Nông vào ngày 27 tháng chạp âm lịch.

Tục truyền rằng: Khi nào ông Thần Nông đi cả hai chiếc giày thì năm ấy mất mùa vì ngài không lo cày cấy, nên đi giày chỉnh chiêm lắm, còn khi nào ngài không đi giày mà đi chơn không, ấy là năm ấy được mùa vì ngài lo làm lụng, nên không có thì giờ mà đi giày, vậy hai chiếc giày giắt ngang lưng; còn khi nào một chơn không, một chơn mang giày, là năm ấy mùa màng chẳng có hơi khá khá mà thôi.

Chẳng những thế mà thôi, khi nào con trâu mà sắc đỏ hoặc vàng, ấy là được mùa mà như con trâu sắc trắng, ấy là mất mùa, nên ở Huế có câu tục ngữ rằng: «Đi đâu như trâu Bạc mất mùa».

Mà năm nay, lễ rước Thần Nông thì tượng ngài chỉ mang một chiếc giày mà thôi, còn một chiếc giắt lưng, và con trâu sắc vàng, nên dân gian đoán rằng có lẽ năm nay mùa màng cũng khá vậy thôi.

Theo như sách Lê-ký thì ngày lập xuân vua làm lễ Nghinh xuân ở phương đông. Vậy lễ rước Thần Nông nầy có phải là lễ Nghinh xuân hay là xuân xã không? Những điều báo trước mùa màng kia có thể tin được không hay là mê tín.

Tr. S.?

Vụ kiện báo Echo Annamite

Chắc các bạn độc-giả cũng còn nhớ cái vấn đề quan hệ nầy. Báo Echo Annamite bị kiện vì đã giữ nhắc hai ký tên là «Ông Tiên» và công kích quan biện-lý Chevalier một cách rất kịch-liệt.

Trong các lời cáo mà báo Echo đã nói, có kêu ông hồi Ô. Ông Tiên, người thế nào công kích Ô. tức là ông *Paul Marchet*, chủ nhiệm báo Le Phare bây giờ chớ không ai lạ.

Ông Paul Marchet

Việc tuy quan hệ lắm, nhưng ông *Paul Marchet* cũng cứ đã can đảm ra giữa tòa mà nhận lãnh trách nhiệm bằng-hòi, nên chi trong vụ nầy, đã có dính ông *Dejean de la Bâtie* là chủ-bút báo Echo hồi đó, mà lại cũng có dính tới ông *Marchet* nữa.

— Hồi tháng [illegible] quan tòa [illegible] Sài-gòn đã xử một lần rồi, nhưng chưa xong.

Sáng bữa nay, tòa đã đem ra xét lại, nhưng bởi vắng mặt ông *Chevalier*, thành ra cũng còn phải hoãn lại đến kỳ nhóm tòa tới đây.

Mười điều phải nhớ

Trong các độc giả yêu quí, ngài nào cao hứng viết bài gởi cho bổn báo, xin nhớ mười điều sau nầy:

1 Những bài gởi tới, hoặc luận-thuyết, hoặc tiểu-thuyết, hoặc thời-sự, dầu đăng hay không, do ở ý riêng của bổn báo, không thể hồi trả được, xin các ngài đừng viết thơ hỏi lại sao không đăng, bổn báo không trả lời.

2 Những bài không đăng, bổn báo không trả lại bản thảo, ngài nào muốn giữ lại văn-cảo, thì trước khi gởi, hãy chép lấy một bổn khác mà để lại.

3 Giấy viết một mặt cho tiện sắp chữ. Nếu viết 2 mặt thì dầu bài hay mà lòng, bổn báo cũng không có thể đăng.

4. Những bài (tiểu thuyết cũng vậy) có ý vị hờn riêng mà công kích người khác, hoặc vì tình riêng mà làm quảng cáo cho người khác, bổn báo không đăng, xin các ngài đừng gởi tới.

Riêng về khoản viết thời-sự xin các ngài nhớ những điều sau nầy:

5. Bài viết thiệt vắn (chừng nửa trang giấy lớn), tránh bớt những tiếng «Kỳ giả...» «nhân tới đi....».

6. Ngày nào, tháng nào xảy ra việc, việc xảy ra tại làng nào, tỉnh nào, bay ở đường nào, châu-thành nào, phải viết cho rành rọt.

7. Việc đã quá một tuần lễ rồi thì đừng viết nữa.

8. Những việc đánh bà ruông chửi nhau, hoặc mấy ông làng đánh lộn v.v. mà không quan hệ đến nhân mạng, không hại đến luân lý chung của xã hội thì đừng viết.

9. Việc gì có biết chắc đích xác sẽ viết, đừng viết những việc thuộc về mục «nếu tiếng phong văn mà chẳng lầm, thì...»

10. Việc xảy ra thế nào, cứ theo sự thiệt như thế mà viết, đừng thêm lời phê bình.

T. C.

LỜI BẠN GÁI

Cùng các anh em cử tri

Quyền tuyển cử đối với anh em đã chẳng được phổ thông thì anh em cũng đã thấy rằng chánh chỉ nhờ ở một sự bất đắc dĩ mà anh em mới có cái quyền đó.

Bởi vì một sự bất đắc dĩ mà anh em mới có cái quyền đó thì anh em lại cũng thấy rõ rằng sẽ có biết bao nhiêu là sự ngăn cản làm cho anh em có cái quyền đó mà đem dùng không có hiệu quả. Coi như cách tổ chức các hội đồng ở đây thì rõ.

Dùng đã không có hiệu quả thì dùng mà làm gì!.....

Tòa kiểm duyệt bỏ một đoạn

Những người đủ tư cách làm đại biểu cho mình thì không ai tham dự vào những hội đồng đó đâu.....

. . . . . .

Còn những ai tham dự vào những hội đồng đó thì có ai là đủ tư cách đại biểu cho mình đâu!

Vậy mà nay họ tiến cử cho anh em người nầy, mai họ tiến cử cho anh em người khác! Họ lợi dụng tấm lòng [illegible] xưng tụng công đức người nầy, xưng tụng công đức người kia! Có ai hiểu biết chút ít đem nói ra mong giải sự lầm cho anh em thì họ lại dùng hết cách mà nói xấu làm cho anh em đừng tin, thậm chí đến dùng những thủ đoạn đê hèn, những lời nói thô bỉ!

Than ôi! đại biểu cho anh em mà tư cách như thế ru! Đứng ra tiến cử người nầy, tiến cử người khác, mà tư cách như thế ru!!

Hỡi hỡi, anh em cử tri! xin nghĩ kỹ đó mà coi! Vì một sự bất đắc dĩ, cái quyền tuyển cử đã về tay các anh em mà đem ra dùng đã chẳng có hiệu quả thì dùng mà làm gì! Dùng mà làm gì cho họ lợi dụng!!

Hỡi hỡi, anh em cử tri! trước khi bỏ lá thăm vào thùng xin nghĩ tới bốn triệu dân Nam-kỳ mà bọn họ đang muốn đem hy sanh cho cái lợi riêng của họ đó!

Gặp thời điên đảo, nói ra bạo nỗi thương tâm, anh em cử tri ai có chút tâm huyết tưởng cũng đã hiểu cho rồi vậy!

Tiểu-Minh

Khách lân chủ

Mỹ-châu thuở xưa không có ngựa, từ khi người Tây-ban-nha qua đó chiếm thuộc-địa, đem theo ngựa sang tới nay, chẳng những người Mỹ nhiều nhà có ngựa nuôi, mà đến những nơi núi rừng hoang, cũng có vô số những ngựa rừng. Giống dã ở nước Nga nguyên trước thân thể to lớn, từ khi có giống dã nhỏ ở nước An-tức vào xứ chen lấn giống cũ, tới nay giống cũ đã không còn con nào. Úc-châu và các tân đảo nguyên trước không có chuột, từ khi người Âu-châu qua đó, chuột ở tàu thủy lên bờ, tới nay chuột ở Úc-châu, chẳng nơi nào chẳng có. Đảo Tô-cách-lan trước có giống chim họa my rất khéo hót, từ khi có giống họa-my «vằn» ở đâu lạc vào, giống đó không biết hót mà dé khỏe, lấn giống họa-my khéo hót phải mất ngày một ít đi. Giống ong ở Úc châu nguyên không có nọc, từ khi có giống ong có nọc vào xứ, thì chỉ trong vài năm, giống ong không nọc tiêu-diệt hết trọi. Về loài thực-vật thì cũ bách-hợp ở Nam mỹ nguyên là giống ở men bờ biển Địa-trung, từ khi sang tới Mỹ-châu, sanh sản ngày càng, nhiều, tới nay có chỗ vài bốn chục dặm thì ăn là giống bách hợp không có cây gì khác. Mè tây, khoai tây, măng tây, nguyên trước nước ta không có, mà trong ít chục năm nay, khắp cả ba kỳ, nhứt là ở Bắc kỳ, các thứ cây trên, chẳng thấy mấy nơi không có.

Về giống người thì ở Úc-châu có hòn đảo kia thổ nhơn nguyên là giống Malais, từ khi bị làm thuộc địa của người Anh, tới nay chừng khoản trăm năm, giống thổ nhân đã tiêu diệt hầu hết. Nam-Mỹ và Bắc-Mỹ, nguyên trước thổ nhân là giống đỏ, ước chừng vài chục triệu người, cũng đã có văn minh riêng, không phải giống dã man lắm. Từ khi bị các nước Âu-châu chiếm lấn, chừng kể cũng vài trăm năm nay, bây giờ người giống đỏ chỉ còn vài mươi ở miền rừng rú, người ta phải nghĩ cách giữ lại cho khỏi chết hết, để làm tài liệu cho ông nhà khảo cổ. Còn ở khắp cả Mỹ châu, đều là người giống trắng.

Nghe đâu như báo «Le *journal*» bên tây mới rồi có đăng một bài nói rõ về sự quan hệ của cuộc du-lịch nầy của ông Pasquier, mình không được xem thấy ở trong họ nói những gì, song mà cái lẽ quan hệ của cuộc du-lịch nầy thì nghe qua mình cũng đã đủ hiểu.

Có lẽ sau khi qua chơi ở các thuộc-địa Hòa-Lan về, quan toàn quyền ta ngài còn đi Tàu, đi Xiêm, đi Nhựt nữa cũng không biết chừng.....

Tòa kiểm duyệt bỏ một đoạn

Về phía Annam ta thì cũng trong tuần lễ vừa qua, trong khi ông phủ Lượng ở Cầnthơ vì xài thâm tiền kết của nhà-nước một số bạc là tám chục ngàn mà đến nỗi tính giựt giây phong trần với mấy phát súng lục tại nhà ông phủ Phước ở Cai-lậy, thì có tin Hanoi cho hay rằng ông Vũ-đình-Dy đã bị bắt và tống giam vô khám tù ở ngoài ấy.

Ông Vũ-đình-Dy chủ nhiệm báo «*La jeune Indochine*» hồi trước, đối với phần đông anh em Nam-kỳ ta tưởng cũng chẳng phải là lùng chi vậy.

Năm rồi, vì ông viết bài công kích mấy sở cao su mà bị giam, rồi lại bị án. Ông chống án về tòa Đại thẩm Paris (*cour de cassation*).

Không dè ở bên người ta lại qua án, nên ông Dy vẫn biết trước gì sau ông cũng phải ở tù. Thế nhưng có dè đâu lại phải ở tù ngoài Hanoi, bởi vì trước kia ông bị án là bị án tại Saigon; thế nhưng có dè đâu đã ở tù Hanoi mà lại phải ở chung với tù trộm cướp, bởi vì ông bị án là bị án về tội viết nhựt trình, mà bị án về tội viết nhựt trình thì đáng lẽ được ở chung với tù quốc sự.

Nhưng mà thôi! Hanoi là Hanoi mà Saigon là Saigon.....

. . . . . .

Ngoài mấy chuyện ấy ra, thì tuần lễ vừa qua, Annam, — nói cho đúng thì những người Annam trong đảng Lập-Hiến — họ đều chạy tròn như chong-chóng ở chung-quanh cuộc tuyển-cử ba viên hội-đồng để thế cho ba ông Chiêu, Thính, Đôn vừa rồi mới bị bãi-dịch.

Nghĩ cũng buồn cười thay! Lấy cái thế-lực như thế lực đảng cụ Bùi-quang-Chiêu, lấy cái gia-tư như gia-tư ông Trần-văn-Khá, lại thêm chuyến nầy không có tay nào «cứng» thêm đương đầu ra ứng cử, cái thế quyết thắng dã chẳng khác nào như cuốn chiếu chẻ tre, thì hai cái ghế hội đồng Quản-hạt, tính giựt giùm cho hai ông Sâm-Khả đó, tưởng đáng Lập-Hiến có thể khoanh tay mà chờ đợi, hựu-hà tất phải dồn dác chạy chọt đến thế mà làm chi?.....

Chẳng những họ bôn đông tầu tây, khu Nam trục Bắc, mà ở trên mặt tờ *Đuốc-Nhà-Nam*, là cơ quan chánh thức của họ kia, hằng ngày họ lại xúm nhau mà khạc nhổ vào đó không biết bao nhiêu những lời nhơ giọng uế, khiến cho ai là người còn có chút lòng tu-ố, cầm đến tờ báo của họ mà không thể không bịt mũi bưng tai. Chẳng qua cũng bởi vài ba cái ghế hội đồng Quản-hạt! Một nhà văn-sĩ Pháp có nói:

«Than ôi! hễ khi nào một sự ham muốn nhỏ nhen gì của mình đã bị xúc phạm, thôi thì chúng ta bỏ ra để tiện tỳ tiểu biết là chừng nào! — *Oh! l'homme est bien petit et bien vil quand l'une de ses étroites passions est blessée.*»

Tin thay câu nói ấy!

Mà nhỏ nhen để tiện nhứt có lẽ lại là cái giống Annam mình...

T. — C.

Do anh Võ phi Hùng, CHS Petrus Ký 67-74, tặng cho Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Ba năm về trước Nga với Tàu

VIII

đảng quốc-dân và cộng-sản

Sau khi đã định sửa lại đảng quốc dân, và định ra phương-châm đối với đảng cộng sản, thì Tôn-Văn đặt riêng một sở chuyên để tính-toán sắp đặt việc sửa đảng, và sai Paùng Tự-Do và Đàm-bình-Sơn thảo bản điều lệ về việc sửa đảng. Phùng-tự-Do là người lệch về phái hữu, Đàm-bình-Sơn là người lệch về phái tả, hai người ý-kiến thường xung-đột nhau. Tôn-Văn dùng trên mưu hòa-giải hai bên, nên phải cắt nghĩa rằng: « Chủ nghĩa cộng sản chẳng qua là một bộ phận trong chủ nghĩa Tam-dân, để cho đảng cộng sản vào đảng quốc dân, mà không có điều kiện gì, lại phải tin thờ chủ nghĩa tam dân, thì có hại gì? »

Dùng chủ nghĩa Tam dân làm cái bao-phục lớn mà bọc chủ nghĩa cộng sản vào trong, đó là thủ đoạn khôn ngoan của Tôn-Văn Năm 1924, trong khi đảng quốc dân mở đại hội ở Quảng-đông, đã tuyên bố lời nghĩ về việc dung-nạp đảng cộng sản, từ đó đảng viên đảng cộng sản đều có chân trong đảng quốc dân. Xét về phía đảng quốc dân, thì chẳng khác gì đảng ấy đã chinh-phục và gồm-thuốt được đảng cộng sản; xét về phía đảng cộng sản, thì là đảng nầy nấp dưới bóng cờ Tam dân mà làm việc của mình.

Đảng quốc dân đã sửa lại, người chiếu ủy-viên trấp-hành ở trung ương bị đảng cộng-sản chiếm mất một phần trong ba phần, đảng quốc dân lần hóa ra cộng sản, chánh sách của đảng quốc-dân lần lần đổi ra chánh sách của đảng cộng sản. Những phương lược phấn đấu của họ như là, «Buông thả dân tộc bị áp nén», «đánh đổ chủ nghĩa đế quốc», «bỏ trừ liều ước bất bình đẳng», đều là do theo kiểu quốc-tế thứ ba. Từ đó chủ nghĩa Lê-nin đã dựng được một nơi căn-bản ở phía nam nước Tàu.

Thế lực của đảng viên đảng cộng sản ở trong đảng quốc-dân, một ngày một lớn, các người phái hữu sợ rằng đảng ấy lấy mất chánh phủ quốc dân, ai nấy đều lấy làm lo. Hai đảng hiệp nhau được chừng nửa năm, thì trong đảng quốc-dân kẻ lệch về tả, người lệch về hữu, thường thường xung chọi nhau, vì có Tôn-Văn dùng trên chấn áp, cho nên không xảy ra sự chia rẽ. Tháng ba năm 1925, Tôn Văn bị bệnh tạ thế, bây giờ cái ngòi tranh chọi của hai bên mới lần lần thò ra.

Tháng tám năm ấy thủ-lãnh của phái tả là Liêu Trọng Khải thình lình bị ám sát, Hồ Hán Dân là hạng nguyên-lão trong đảng Quốc dân, tình nghi có dự mưu vào vụ ám sát đó phải chạy sang Nga. Mùa đông năm ấy, đảng viên phái hữu mở cuộc hội nghị ở Bắc kinh kêu là hội nghị Tây sơn, bàn định mấy việc sau nầy.

1° Trừ hết đảng-viên cộng sản trong đảng quốc dân.

2° Bỏ bộ chánh-trị ủy-viên.

3° Kiểu từ chức cố-vấn chánh trị của Bô-rô-din và các viên cố vấn quân sự cố vấn người Nga.

4° Hội ủy-viên trung ương dời sang Thượng hải.

Bàn định xong rồi, tức thì đăng điện tuyên bố. Tới tháng giêng năm 1926, khi đảng quốc-dân mở đại hội ở Quảng-đông, thì những người có mặt trong cuộc hội nghị nầy đều bị xóa tên trong sổ đảng viên, thế lực phái tả vẫn như củ.

Tháng ba năm ấy, trong khi Bô-rô-din đi lên Bắc-kinh, Quảng-đông thình lình nổi lên một trận chánh biến, toàn đảng quân của Tưởng giới-Thạch vây bắt viên cục-trưởng hải quân là Lý-chi-Long và vài chục người đảng viên về phái tả, và bắt ba chục người Nga đương làm việc cho chánh-phủ Quảng đông đưa về nước Nga. Rồi đó người ta đồn rầm lên rằng đảng cộng sản tàu và chánh sách của Nga đối với tàu đã bị thất bại; thậm chí có người nói rằng: Từ đây Quảng đông và Moscou sẽ dứt giây liên lạc; nhứt là người Anh khoái ý lắm thường, tán tụng hoài cuộc chánh biến đó, đặng tỏ ra vẻ đắc chí. Song le, chẳng bao lâu Bô-rô-din lại về Quảng-đông. Tưởng-giới-Thạch cũng chẳng triệt đãng cộng-sản, cũng chẳng tuyệt giao với Nga, bọn Lý-chi-Long bị bắt kia cũng lần lần được tha hết thảy. Nhưng đó là hồi ấy Tưởng-giới-Thạch thế lực còn nhỏ, cho nên mới xử trí như vậy. Sau nầy quyền thế lớn lên, thì Tưởng tức thì trở mặt với Nga, và trị luôn cả phái tả nữa. Việc ấy rồi đây sẽ có bài thuật rõ.

Cuộc chánh biến nầy chỉ là những đoàn tục nhỏ trong đảng quốc dân như hồi Tôn-Văn chủ nghĩa và một phái cộng sản v. v., chọi nhau với nhau, chớ không quan hệ tới thời cuộc mấy nỗi. Chỉ vì việc nầy xảy ra do toán quân của Tưởng-Giới-thạch, mà Tưởng lại độc quyền chuyên đoán, có ý bích vực bộ-hạ của mình, làm cho mích lòng Uông tinh Vệ, Uông mới xin phép nghỉ việc mà đi ngoại quốc. Lúc Uông chưa đi, thì việc binh của chánh-phủ Quảng Đông do Tưởng chủ trương, quyền chánh trị do Uông chủ trương. Sau khi Uông bỏ Quảng Đông, hai việc đó đều về tay Tưởng.

Kim-Ngô

Tây bắn Annam

Ngày 8-4-29 ở gần chợ Núi sập thuộc tỉnh Châudốc có một người tây cầm súng sáu bắn 2 người Annam 1 người rọ ghẹ bình có lẽ không sống và 1 người bị bịnh nơi tay, dẫn đuôi vụ đó như vầy: Tên tây Noblet làm ruộng ở làng Đình mỹ vừa rồi bị mất bò nghi cho tên Bình ăn cắp, và đã bắt Bình đem giao cho làng Thai-sơn tại nhà công.

Ngày 8-4-29 lối 2 giờ chiều tên Noblet dắt bộ-hạ đi kiếm bò. Khi đi gần nhà thị-Bài thì có tên Tôn và ít người đờn bà đang ở trong nhà đánh bài. Vừa ngó thấy tây Noblet tưởng là « cò » đi bắt nên đồng vụt chạy. Tên Tôn chạy đặng khúc xa dòm lại biết là tây Noblet chớ không phải cò nên dừng lại. Mấy tên bạn của Noblet ào tới bắt trói thúc kẻ tên Tôn.

Một tên bạn thì ôm xoắt mình Tôn không cho chạy. Rồi đó Noblet đi tới lấy súng sau đưa luôn vô ngực tên Tôn mà bắn... Tên Tôn né khỏi, mũi đạn đi trúng cánh tay lủng thấu, trúng vô ngực tên bạn của Noblet là người đương ôm tên Tôn.. Tên bạn vừa bị đạn thì té xuống bất tỉnh, mà ra đi im đa gần lúc đó tàu Rachgiá chạy về Mytho vừa lại nên chở tên bịnh ra nhà thương Longxuyên. chưa biết sống thác thế nào. Một điều khiến ai cũng lấy làm lạ là tại sao tên Tây kia dám bắt trói tên Tôn, lại còn lấy súng mà bắn, nếu tên Tôn nó không kêu thì còn gì tên Tôn?

Quyết giết chăng? Cứu bàn việc ấy?

Hay nghi ăn trộm bò chăng? Dầu có nghi cho tên Tôn ăn trộm bò đi nữa, nhưng cũng chưa có chi là tang chứng, mà tên Noblet không phải là lính khoái-ử sao dám tự ý bắn người?

Triệt coi mạng người Annam không bằng con bò, muốn bắn giết cứ việc giết. Rồi đây ta coi pháp luật đối với tên Tây dã man nầy ra sao .....

. . . . . .

tòa kiểm duyệt bỏ một đoạn

. . . . . .

Cảm tạ đồng bào

Anh em chúng tôi trong hội Thể Thao Khánh-hội xin có lời cảm tạ đồng bào đã vì nghĩa đối với sự thể dục và với bổn hội đã đến đông đủ tại rạp hát Modern Cinéma đêm 9 Avril, đặng coi hát và giúp bổn hội trong bước đầu.

Chúng tôi không biết lấy chi mà đền đáp, xin có mấy lời nầy để tỏ lòng của chúng tôi cảm tạ ơn nầy.

Chúng tôi lại còn cảm phục lòng hảo hiệp của ông Paul DABON đã có tặng cho bổn hội đêm ấy, 200 đồng bạc.

Nguyễn-Phong-Cảnh
Chánh hội trưởng hội thể thao
KHÁNHHỘI SPORT

Phụ-Nữ-Tân-Văn

Phụ-Nữ-Tân-Văn có lời kính cáo để Nam-Nữ-Đồng-Bào biết rằng: từ ngày 8 Avril 1929, tờ báo quán đã mở cửa tại nhà 42 đường Catinat Saigon.

Ngày 2 Mai 1929 thì xuất bản.

Trước kia bổn báo vẫn định xuất bản thường ngày, nhưng sau khi bổn-báo đã đăng lời tuyên-cáo để hỏi ý kiến chung của anh em chị em đồng bào, thì kết quả như vầy.

1° Phụ-Nữ-Tân-Văn đã là cơ-quan cho đờn bà, thì phải có chủ-ng ta riêng, cốt cách tuồi-tài riêng, vậy có lẽ tuần thì thích hạp với thông cũng nhiều người hơn.

2° Ra hằng tuần mà dong lại thành tập, ở trong biên-tập, và nghiên-cứu rõng những vấn-đề thuộc về phụ-nữ thì mới có vẻ ôn trọng và có lợi ích. Lại ra thành tập, thì dễ cho độc-giả muốn lưu lại ở trong buồng khuê phòng sách được dễ hơn.

3° Một tờ báo phụ-nữ nước ta hiện thời thật là thiết-yếu và quan trọng lắm, cho nên phải ra hằng tuần, cho có đủ thì giờ để khảo cứu các vấn-đề cho thiệt đúng-đắn, thì mới có nhiều phần ích lợi.

Bởi những lẽ ấy, cho nên Phụ-Nữ-Tân-Văn ra thành tuần báo đóng thành tập 32 trương lớn như các tập chí phụ nữ ở bên pháp, còn như ở trong phải tổ chức và biên tập ra sao cho khỏi phụ lòng độc giả, thì đó là phận sự của bổn báo.

Bổn báo quyết không dám tiếc một chút công phu và ngày giờ nào, quyết lòng làm cho vừa lòng các độc giả, và cho tập báo Phụ-Nữ Tân Văn ra đời sẽ có cái giá trị riêng.

Vậy kể từ ngày nay, anh-em chị em trong nước, hoặc gởi bài, hoặc gởi tiền mua báo, hoặc có ý kiến gì dạy-biểu, thì thơ từ giao thiệp cứ đề nơi báo-quán số 42 Catinat, bổn báo hết sức hoan nghinh.

Phụ-Nữ-Tân-Văn
Kính đạt

báo trọn năm là 6$00, thơ từ tiền bạc xin đề cho:

Monsieur Nguyễn-đức-Nhuận
Tổng-lý Phụ-Nữ-Tân-Văn
N° 42 Rue Catinat
(Giây thép nói số 566)
Saigon

Thuốc điếu hiệu con vịt
鴨香 唛煙

CIGARETTES CANARD

Agents exclusifs:
Lucien BERTHET & Cie - SAIGON

Sổ quốc trái 6.180.000 đồng

(*Tiếp theo*)

Liste des Bons à lots sortis aux tirages et restant à rembourser au 1er mars 1929

Septième tirage (1er déc. 1923)

Bon remboursable par 500p.

97649

Bons remboursables par 100p.

2362	33773	53404	70084	95770
8286	35805	54624	70884	97903
10615	36309	58824	72326	98713
11771	37411	62822	73721	99540
12905	41533	64149	76228	103900
17352	43095	64861	78483	113737
27967	48168	65000	78713	116141
28419	52310	65564	83065	
29051	52347	65904	86690	
31170	53386	66966	92692	

Huitième tirage (1er Mars 1924)

Bons remboursables par 100p.

11055	33118	51807	72397	93412
11704	35160	52293	72442	97701
12654	35285	54099	72838	98676
14542	37651	54124	72941	98689
15043	37881	55256	73919	101543
15734	40518	57493	74773	101722
18158	40944	57867	77516	101799
18549	43448	61279	78859	102105
20897	43875	63475	78871	102331
23030	48472	65032	81991	109873
23141	50796	68304	87074	115896
3457	50883	70927	91245	122383
30586	50998	71577	91391	

RENAULT

Những thứ xe sáu cylindres

MONASIX

Torpédo, kiểu lịch-sự
4 chỗ ngồi....2.300p.00

VIVASIX

Torpédo, kiểu lịch-sự
5 chỗ ngồi....3.200p.00

Torpédo, kiểu lịch-sự
7 chỗ ngồi....3.300p.00

Société des GARAGES CHARNER

N° 7785

LƯƠNG-MINH-KÝ DƯỢC TỬU

MÔN BÀI SỐ 341 ĐƯỜNG THỦY-BINH, CHOLON.— Gởi mandat xin đề Monsieur LƯƠNG-HONG, patron de la maison LƯƠNG-MINH-KÝ

Sâm nhung kê dược tửu

Rượu thuốc nầy chuyên trị đờn bà chân âm không tồn, xương đau nhức mỏi, kinh nguyệt chẳng đều lại thường ứ trệ bạch đái bạch dâm, ho hen đàm suyễn, ăn uống không ngon khí hư huyết nhược lâu chẳng có thai, hoặc tiểu sản hư, đau bụng nhức đầu mắt lòa lưng mỏi, tứ chi bải hoải, dùng rượu nầy thì thấy kinh nguyệt điều hòa, thiệt là một thứ rượu chưởng-tử hạng nhứt vậy. Mỗi ve lớn..1$00 Mỗi ve nhỏ....0.60

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

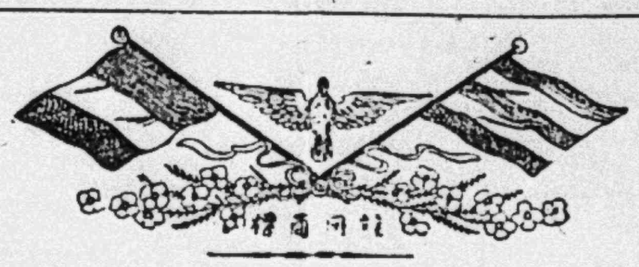

Bổ thận dược tửu

Phàm đờn ông, đờn bà, lao tâm lao lực quá thì khí huyết suy nhược, tinh thần bải hoải miệng lưỡi khô khan ăn uống không ngon, đường đại tiện không thông, các chứng ấy bởi thận hư mà sanh ra, nếu uống rượu nầy thì bổi bổ thận tỳ, còn đờn bà tử-cung bàn lãnh, lâu năm không có thai dùng rượu nầy thì sẽ bổ huyết mà làm cho ngươn khí tử cung có thử thân tinh vậy, nếu phụ phụ đều dùng thường rượu nầy sẽ mau có thai. Mỗi ve lớn. 1$00. Mỗi ve nhỏ...0.60

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Bổ huyết dược tửu

Huyết là quan hệ trong thân thể người ta, con người dầu mạnh dầu yếu cũng bởi huyết mà ra dùng thứ rượu thuốc nầy thì huyết khí trở nên tươi tốt, vô luận nam, phụ, lão, thiếu, huyết kém thì dùng ngay rượu nầy uống thường thì khí huyết hồi nguyên thân thể tráng kiện thiệt là một thứ rượu vô song vậy.

Mỗi ve lớn..... 1$00
Mỗi ve nhỏ..... 0.60

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Chưởng tử dược tửu

Nói về đường tử tức tuy bởi thiên mạnh thật, song cũng nhờ có sức người bồi dưỡng thân thể, thì âm dương mới hòa hảo mà sanh ra khí huyết đầy đủ, để tiêu trừ bá bịnh. Nên giả trẻ mà tinh lãnh khí huyết suy kém mộng mỵ di tình, mất lòa, nhứt đầu, mạng môn hỏa suy, phòng sự không đủ sức, như thế thì sanh con sao được. Bổn-hiệu chế ra thứ rượu nầy dùng nhơn-sâm; lộc-nhung các vật qui đặng để bồi bổ nguyên khí giúp việc phòng sự, thiệt là một thứ rượu thuốc vô song vậy.

Mỗi ve lớn ..... 1$00
Mỗi ve nhỏ ..... 0$60

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Trật đả dược tửu

Thứ rượu thuốc bí truyền của bổn đường nầy chuyên trị thương tích té đánh bị thương, *khử phong khử thấp tán phong tán đàm, khoi phù khỏi bưng, hoặc tứ chi rủ liệt, sơn phong chương khí, dùng để nứng nghiệm như thần, nếu không bịnh mà dùng thì bồi bổ ngươn khí, khỏe mạnh sống lâu.*

Mỗi ve lớn 1$00
Mỗi ve nhỏ 0$60

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ

Sứ quốc công dược tửu

Rượu thuốc nầy chuyên trị nam, phụ bị chứng phong khí, ngủ trương, tứ chi nhức mỏi, miệng méo mắt xếch méo, xương đau mỏi nang tức ngực, bàn thân bại tuất, phong đàm hạc tắc các chứng đều dùng rượu nầy mà trị thì kiến hiệu ngay.

Mỗi ve lớn 1$00
Mỗi ve nhỏ 0.$60

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Chu-Công ba tuề tửu

Phương rượu thuốc nầy truyền hà ông Chu-Công đã ba đời thường dùng, ngày nay truyền ra khắp cả nơi nơi đều dùng cũng đều chen là công hiệu, giả là mới khí huyết hư nhược đau xương, hư: mỏi mắt lòa, nhức đầu tứ hi vô lực nằm ngủ mộng di, lũng rượu thuốc nầy bổ ích rất mau.

Mỗi ve lớn..... 1$00
Mỗi ve nhỏ..... 0.60

Mỗi ngày uống ba lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Vệ sanh tửu

Thứ rượu thuốc nầy chuyên trị về thận khí suy nhược làm cho tráng dương ích tinh, giúp liệt cho phòng-sự thiết là công hiệu. Nếu khí huyết kém suy, thì: đầu lòa mắt, mạng môn hỏa nhược, nguyên dương bất cố. Làm cho việc phòng sự không bền, nên dùng rượu nầy thì thật là làm điều chung ngọc vậy.

Mỗi ve lớn . . . 1$00
Mỗi ve nhỏ . . . 0.60

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ

Linh chi lộ

Thuốc bổ nầy uống nó bổ khí huyết mạnh gân cốt, thêm não lực, ích thọ sống lâu, làm cho râu tóc đen lại, già trở nên trẻ và nó trị được hết thảy các chứng bịnh hư nhược như là tiên thiên chẳng đủ, bịnh hậu kém bổ, âm dương đều hư, thận suy khí huyết đều kém mắt vàng mình gầy ốm, mất lờ lết, tai điếc; tinh thần bải hoải, hay quên đau lưng mỏi gối, chơn tay yếu ớt, không muốn ăn uống, ngủ không yên giấc và đờn bà nguyệt kinh không điều, xích bạch đái hạ, lâu không thọ thai, uống nó đều hay lắm.

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 muỗn lớn. — Ve lớn 2$00 — Ve trung 1$00

Vạn ứng dược tửu

Phương rượu thuốc nầy chuyên trị nam phụ lão ấu bị chứng ban phong, phong thấp, chơn xưng, gân nhớt, bán thân bất toại, nằm dường không dậy minh nóng, hoặc lạnh bụng đau kế bế, mặt phát thương phong, hoặc tinh thần khuất kết, nguyệt kinh chẳng đều, mình bị thương tích sơ phong chướng khí dùng rất công hiệu, nói không xiết được.

Mỗi ve lớn . . . 1$00
Mỗi ve nhỏ . . . 0.60

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

uyên niên ích thọ tửu

Rượu nầy chuyên trị âm dương bất hòa, tửu sắc quá độ thận suy tinh lạnh dương sự bất cữ, sức lực hư tổn dùng rượu nầy tức thì âm dương đều hòa, thêm tinh bổ tủy, phàm đờn ông, đờn bà tinh khí hư nhược, tứ chi bải hoải dùng rượu nầy thiệt là hay lắm, không bịnh dùng thường thì được mạnh sức mà bá bịnh không dám phạm đến.

Mỗi ve lớn..... 1$00
Mỗi ve nhỏ..... 0.60

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Phong thấp dược tửu

Thứ rượu thuốc nầy, là một phương rượu thuốc bí truyền của Bổn-hiệu, lại hết sức nghiên cứu trong mười năm nay, chuyên trị các chứng sau nầy: mỗi mình đau xương tứ chi yếu nhược chơn tay bải hoải, cử động không được, bàn thân bất toại, chơn tê lưng mỏi, phong đàm hạc tắc, gân cốt nhức đau, thân thể hư nhược, khí huyết kém suy, thận thủy bất túc. Các chứng bịnh ấy dùng đến thì thấy hiệu nghiệm tức thì, còn ngày thường mà dùng rượu nầy thì bá bịnh không dám phạm đến.

Mỗi ve lớn..... 1$00
Mỗi ve nhỏ..... 0.60

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ.

Thanh huyết giải độc dược tửu

Phàm những nơi đô hội lớn thì những sự chơi bời tuế nguyệt cũng nhiều, cho nên mới sanh ra các bịnh thuế-liễu. Song đừng tưởng mấy chứng ấy thực rửa là hết bịnh đâu, thiệt rửa nó chỉ khỏi tạm thời rồi không bao lâu chứng bịnh lại phát ra, tốn tiền vô ích. Nay bổn dược-phòng chế ra thứ rượu thuốc hay uống nó thanh huyết độc, trừ thấp nhiệt, diệt vi trùng truyền nhiễm, chuyên trị hết thảy các chứng bịnh tim la, hột xoài, cò đuôi, thiên phàn, ung nhọt, ghẻ lở, bịnh trĩ, vô dang thũng độc và đờn bà tử cung, thật là rất hay thần hiệu.

Ngày uống 3 lần sớm, trưa, tối mỗi lần 2 muỗng lớn. Ve lớn 2$00, Ve nhỏ 1$00

Rượu thuốc chữa giiên

Trước 1 giờ tới bữa hút thì uống, hễ mỗi ngày đáng phải hút 1 chỉ thì mỗi lần uống độ 2 chén nhỏ, mà mỗi ngày hút mấy lần thì cũng phải uống mấy lần, phải uống luôn chớ không đặng bỏ quãng theo đúng phép như thế thì hễ giiên nhẹ chỉ nửa thang kiến hiệu, còn giiên nặng cũng trong 25 bữa thì hết giiên, khi hết giiên rồi mà uống thêm độ 15 ngày nữa thì thật tuyệt hậu hoạn, mà thân trở nên tráng kiện bấy giờ thấy á ublện còn ghét nữa kia, ấy thật là phương thuốc rất thần hiệu.

Ve lớn... 25.00 — Ve nhỏ... 15.00

Cứu cấp vạn ứng dầu

Dầu nay của bổn dược-phòng, nghiên-cứu đã lâu, chọn-rõng thuốc tốt, mà tinh chế ra, thiện-trị bá-bịnh đều hay thần-hiệu. Nếu mắc-chứng nguy-cấp, thì uống dầu nầy, từ 3 giọt đến 10 giọt (độ 3 gouttes à 10) thì tỉnh lại và mạnh như thường. Hằng thấy mửa ra cứ uống như vậy. Còn con-nít thì uống từ 3 tới 4 giọt mà thôi (độ 3 à 4 gouttes). Lại nhứng chứng trúng-phong, trúng-hàng, ấm-mửa, đau bụng, sưng phù, và bịnh-kiết, đau-răng, cổ, họng, v. v. ngoài thoa trong uống linh nghiệm như thần.

Mỗi ve giá ..... 0$20

Bổ não trấp

Thuốc nầy là một vật bổ óc rất hay phàm những người học hành hay buồn bán, phải dùng não lực nhiều quá mà thường uống thuốc nầy thì nó hay để thần ích chí khai sáng kiện tỷ, làm cho tinh thần sung túc nó trị bịnh lãng trí và tinh thần bải hoải thiệt là linh nghiệm hay chết.

Mỗi ngày uống 3 lần, sớm, trưa, tối, mỗi lần 2 muỗn lớn.

Ve lớn giá 2$00—Ve nhỏ 1$00

Hồ cốt mộc qua tửu

Thứ rượu nầy có tài khử phong khử thấp, làm cho tiêu thực, tán tích, nếu phong hàn phong thấp chơn tay mỏi mệt, gân cốt nhức đau, trúng phong trúng đàm, dùng thiệt là hiệu nghiệm.

Mỗi ve lớn ..... 1$00
Mỗi ve nhỏ 0.60

Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 2 ly nhỏ

Saigon — Imp. du Than-Chung

Le Gérant: NGUYEN-VAN-BA

POINSARD & VEYRET

SAVON CADUM

POINSARD & VEYRET

TIN TRONG NƯỚC

NAM KỲ

SAIGON

Chương trình

Cuộc tranh vô địch miền đông Nam-kỳ
(Coupe de L'Est)

1 Avril 1929

Từ 3 giờ tới 3 giờ 40 — Série B — Thudaumot đấu với Gò vấp B.

Từ 3 giờ 45 tới 4 giờ 45 — Match I — Binh-đông đấu với Etoile Brillante.

Từ 4 giờ 50 tới 5 giờ 50 — Match II — Caukho đấu với Pankao.

11 Avril 1929

Từ 3 giờ tới 3 giờ 40 — Série B — Dessamy đấu với Paul Bert.

Từ 3 giờ 45 tới 4 giờ 45 — Match III — Chiêhòa đấu với Bienhoa.

Từ 4 giờ 50 tới 5 giờ 50 — Série A — Commerce A đấu với Khánh-Lợi.

21 Avril 1929

Từ 3 giờ tới 3 giờ 40 — Série B Tanhiệu đấu với Telépost

Từ 3 giờ 45 tới 4 giờ 45 Match IV Thudaumot Junior — Phunhuận

Từ 4 giờ 50 tới 5 giờ 50 - Série A Dakao đấu với E. de Gadinh A

28 Avril 1929

Từ 3 giờ tới 3 giờ 40 — Série B Gadinh B đấu với Commerce B

Từ 3 giờ 45 tới 4 giờ 45 Match V Binhhoa đấu với Biên-hòa Com.

Từ 4 giờ 50 tới 5 giờ 50 Match VI Xomchiếu đấu với Normalienne

5 Mai 1929

Từ 3 giờ tới 3 giờ 40 — Série B — Sadil đấu với Govap B

Từ 3 giờ 45 tới 4 giờ 45 — Match VII — Cap đấu với Beaux-Arts

Từ 4 giờ 50 tới 5 giờ 50 — Série A — Telépost A đấu với Tanđinh

12 Mai 1929

Từ 3 giờ tới 3 giờ 40 — Série B — Electro B đấu với Paul bert

Từ 3 giờ 45 tới 4 giờ 45 — Match VIII — Gagnant I đấu với Gagnant II

Từ 4 giờ 50 tới 5 giờ 50 — Match IX — Gagnant III đấu với Gagnant IV

19 Mai 1929

Từ 3 giờ tới 3 giờ 40 — Série B Dessamy đấu với Thudaumot B.

Từ 3 giờ 45 tới 4 giờ 45 — Match X — Gagant V đấu với Gagant VI.

Từ 4 giờ 50 tới 5 giờ 50 - Série A Govap A đấu với Khánh hội.

26 Mai 1929

Từ 3 giờ tới 3 giờ 40 — Série B E. de Gadinh B đấu với Lanhiêu

Từ 3 giờ 45 tới 4 giờ 45 — Match XI — Gagnant VIII đấu với Gagnant IX.

Từ 4 giờ 50 tới 5 giờ 50 — Match XII — Gagnant X đấu với Gagnant VII.

2 Juin 1929

Từ 3 giờ tới 3 giờ 40 — Série B Govap B đấu với Telépost B.

Từ 3 giờ 45 tới 4 giờ 45 — Match Final Gagnant XI đấu với Gagnant XII.

Từ 4 giờ 50 tới 5 giờ 50 — Série A — Dakao đấu với Commerce A.

KHANHHOI

Saigon cũng có sở Cao su

Nhành C. G. I. quai de la Marne có mướn đàn bà chui thau, bắt mỗi người chui đủ 16 miếng một ngày. Thao thì xét ở đó thau đấu ra sức đau mà chui, cho nhỏ. Không nói thì đánh đập cực. Như mới đây (4 1-29) mọ. người lấy xuống coi thau sao đó, mà vô nói trọa lời đánh đấm đau một người đàn bà đánh hai bị bậc tai, và đá một đá vào bệ xương đến đổi phải rách 2 cái áo. Sức đàn bà bao nhiêu mà đánh đập đến đổi như thế, tội nghiệp thay! chị đàn bà ấy bị đánh, chị ôm rên la về chồng chạy thuốc, chớ biết đâu mà kêu ca.

Hãng nầy tuy không phải là sở cao-su, mà cách đối đãi người làm như vậy thì có khác chi sở cao-su.

Phan Hồn Sớm

CAIBÈ

Quan quận muốn ngăn trở lễ kỷ-niệm cụ Tây hồ chăng?

Ngày 11 tháng 2 Annam vừa rồi, tại quận Cai-be, các nhà hàng Annam đều đóng cửa để kỷ niệm cụ Tây hồ.

Đang 11 giờ trưa bữa đó có tên đội G. đến các nhà hàng ấy hỏi vì cớ gì mà đóng cửa. Các nhà hàng trả lời là kỷ niệm cụ Tây hồ. Tên đội G. hèn bắt các người đưa ba tăng cho y xem. Xem xong, biểu rằng: phải ở cửa cho quan chủ quận đòi.

Lạ thiệt, người ta đóng cửa thì người ta mất lời, việc chi mà quan chủ quận đòi. Đòi về việc kỷ niệm cụ Tây-Hồ chăng? Có lẽ tên đội G. nói lao, cho quan chủ quận đâu có làm quấy như vậy.

Cụ Tây-hồ là người thế nào? là người đã hy sanh hạnh phước, hy sanh tinh lực để binh vực cho cái nước Việt-Nam. Vậy thì ai là người Việt Nam mà chẳng tưởng công đức cụ.

Tòa kiểm duyệt bỏ một đoạn

CHÁNH-TÂM

CHAUDOC

Cuộc tranh « Coupe de la Victoire ».

Ông Phạm-văn-Tiếc chủ hội thể thao Chaudoc có tổ chức một cuộc đá match động tranh « coupe de la Victoire ». Trong tỉnh có sáu hội sau nầy dự thi: 1° Equipe B Chaudoc — 2° Ecole Sportive — 3° Tânchâu Sport — 4° Tjnhbiên Sport — 5° Gloria Sport — 6° Nui sam Sport. Ngày 31 Mars tối 8 giờ chiều công chúng tựu đến sân banh kể cung đông hơn mọi ngày khác.

Temps đầu Tânchâu Sport đá với Gloria Sport (Phú Âu) Tân châu có cầm cầu mới Tânchâu thắng Gloria. Vì Gloria Sport mới lập chưa được bền chắc nhiều chưa thạo cách đá cho lắm, nhưng cũng nỗ lực mà tranh thắng phụ có, cũng có vẻ kịch liệt. Rồi cuộc Gloria thua Tânchâu 2 bàn không gỡ được (2 à 0).

Temps sau Chaudoc B với Tjnhbiên Sport. Hai hội sau nầy đã có có vẻ kịch liệt hơn hai hội trước, vì chiến tướng hai bên đều có mánh lới hay như nhau. Banh đem qua lại cũng thường. Mới vô chưa biết chắc bên nào thắng bại. Đã ngót 15 phút Tjnhbiên thua một bàn (1 à 0) sau gần hết 1er temps lại thua thêm 1 bàn nữa (2 à 0). Ngưi 15 phút chụp hình kế rồi giao chiến lại. Phen nầy hai bên đều rang tết sức đá. Chaudoc B thì lo cho tròn thắng còn Tjnhbiên thì lo gỡ lại. Anh tướng thủ thành Tjnhbiên Sport thật tinh táo, lanh lẹ, bắt nhiều trái banh thật hay. Nhờ vậy mà qua 2e temps Tjnh-biên không thua thêm nữa mà gỡ lại đặng 1 bàn (2 à 1). Thật cũng khá hen chiến tướng rất bền chí thua mà chẳng ngã lòng. Hai hội hơi với nhau từ đầu đến cuối vẫn giữ cách lịch sự luôn không hội nào chơi xấu.

Qua ngày sau (1er Avril) Ecole Sportive đá với Nui sam Sport.

Taco lời bàn định ở ngoài thì sĩ cảm tướng Nuisam thua Ecole Sportive ít ra cũng năm sáu trái. Mà cả thấy chiến tướng Nui sam Sport cũng nghĩ như thế. Vì hội mới lập, chưa có comité, chiến tướng thì thiếu dượt, như vậy cũng nhờ ông Trần-văn-Dương hết lòng lo lắng cho hội. Mỗi ngày ông rảnh việc tưởng lên sân mà dục lòng chiến tướng lo tập dượt cho tuần thục. Nhờ đó cho nên trước chưng 15 ngày đi đá match thì tướng mới. Luôi chiều mới có dụ một tại sân, chớ còn trước kia thì khó gì nổi sống, một ngày đã năm ba ngày nghỉ, chỉ có người nào hăm mộ làm mới có mặt tướng tại sân. Biết vậy nhưng chiến tướng cũng rán hết sức mình mà lấy danh cho hội.

Bốn giờ chiều khởi sự đá, mới vô chiến tướng hai bên còn hăng hái nên tranh đánh dữ dội nhưng Ecole Sportive thì coi mòi thắng hơn nên đem banh xuống thường, sau chiến tướng Nui sam cũng nổ lực xông lên, lắm lúc banh đem xuống đưa ngay vô cửa thành, mà không thể nào qua khỏi tay M. Lợi là tướng thủ thành. Hàng tiền đạo thì nhờ có Huân chạy bên trái xuống hàng tiếp ứng thì có Thường, xuống giữa tập thì có Mưa ba người đều khá, nhờ vậy mà đã hết temps đầu chẳng thua một bàn nào cả.

Công chúng vỗ tay khen rộ vì một bộ mới lập đã được như thế cũng là khá lắm.

Ngưi 15 phút temps sau vô đá hai bên đều giữ chí khỏi thua nên coi càng kịch liệt hơn trước. Nhưng vì chiến tướng Nuisam chạy chưa được dồi, nhiều khi banh đem xuống mà hàng tiền đạo chẳng có một ai nhy cũng là một cái khuyết điểm.

Còn chưng 10 phút nữa thì mãn giờ, Nuisam phải thua 1 bàn (1 à 0), kể lại M. Hiếu bị ngã cuốt giác phải ngồi ngã. Thật đáng tiếc, nếu chiến tướng Nuisam rang giữ gìn thì chắc khỏi thua. Vậy nên dạy xin khuyên máy hội đang đi Final nên rang tập dượt thêm cho tinh thông dặng tới chưa nhựt 7 và 14 Avril lấy danh cho hội ấy cũng là một việc vẻ vang.

Trần-nhơn-Bình

TRUNG KỲ

TOURANE

Câu chuyện thuê thuyền

Độ nầy thường nghe các chủ ghe thuyền phàn nàn về nỗi đóng thuế. Một cái thuyền mỗi năm phải đóng thuế cho nhà nước bao nhiêu, lại còn phải đóng thêm một đồng bạc (1p00) nữa là tiền trả thuốc cho «Đông Thông» làm giấy má. Đó là thuyền cũ, còn thuyền mới đem làm thuế lần ít nữa mỗi chiếc phải nộp thêm cho mười đồng. Nếu ai chẳng chịu lỏ bạc ra thì nay chờ mai đợi không biết ngày nào mới xong việc.

Làm việc nhà Thương-chánh thì nhà Thương-chánh đã cấp lương rồi, còn người ta đến làm thuế mà đòi tuyền bài, đó là bổn phận của thầy phải làm, sao còn buộc người ta phải phụ thêm những tiền ngoại ngạch đó?

Có ai hiểu thấu đến những sự ấy chăng?

T. D.

BAC-KY

HAIPHONG

Sắp có cuộc diễn kịch

Quan Đốc-lý Bouclet mới cho phép hội trí tri và hội Haiphong thể dục ở Hải-cảng tổ chức hai cuộc diễn kịch đặc biệt để lấy tiền giúp vào công quỹ hai hội. Các tài tử hội Đàn hòa Hà-nội sẽ xuống đóng giúp các vai vào ngày 13 và 14 Avril nầy ở nhà hát tây thành phố. Hôm ấy sẽ diễn tuồng tân « Lai đời bỏ đi » và « Một người thưa ».

T.M.

Tín-Đức Thư-xã

37, Rue Sabourain, Saigon

Sách nên đọc

Muốn thi đậu 0p15, *Đông-phương tây phương*: 0p15, *Chào xuân*: 0p30, *Hồng-phấn địa ngục* 1p20, *Trứng-tuyết thơ*: 0p30 *Hai-vân*: 0p20, *10 năm lữ quốc-sự*: 0.p20, *Câu chuyện nhựt trình* 0.p20, *Chiêu-anh vân lập*: 0.p60, *Khăn gấm máy rầu*: 0.p30, *Vân đạo vân tiếng*: 0.p50, *Tích tà quy chánh*: 0.p30, *Một chữ trinh* 0.p10, *Gương phục quốc*: 0.p60, *Gương cách mạng*: 0.p45, *Nhật ký sợ vợ*: 0.p60, *Phấn-hoa mộng tỉnh*: 0.p40, *Tiểu thuyết Kim vân-Kiều*: 1.p00, *Minh-châu duyên*: 1.p40, *Phi-liên thiên bảo* 1.p70.

Còn nhiều sách khác. Không gởi lãnh hóa giao ngân. Mỗi quyển gởi thêm 0.p20 tiền cước.

NHỮNG MÁY TÂN BỘ HIỆU BAUDOUIN

CHẠY DẦU SẮN

CHẠY DẦU LỬA

CHỈ CÓ TRỮ TẠI HÃNG POINSARD & VEYRET

SỨC MẠNH 6-10-15 MÃ LỰC 20-30-40

Thử dầu nhớt nầy tốt thượng-hạng

CYCOL

HEAVY

Đại-lý:
Wm. G. Hale & C
7, Quai de Belgique.
SAIGÒN

NHÀ HỌA CHỌN DỤNG
Thái Bình-Dương 23 Paul Blanchy Tân-định Sàigòn
Đồ-như Dương Hoa sĩ.

Mỗi tấm	Dimensions	Noir	Sépia	Couleur	Pelure d'oeuf
Bìn ảnh — đ — Ngày ra bình	0m09x0m 0 0,6x0 70 0,50x0,65 0 60x0,75	5,$00 7,00 10,00 14,00	6,$50 8,50 13,00 17,00	8,$50 10,00 16,00 20,00	15,$00 21,00 30,00 40,00

Hôm ngày 5 Avril tới có làm rớt ở đường Phú - Riêng - Saigon, một bao đựng thơ. Như ai lượm được thì đem tới báo quán mà lảnh thưởng

GHẾ XÍCH-ĐU
CHẾ KIỂU THONET
BÁN TẠI
THĂNG-LONG
20, Đường Sabourain
Saigon

BA-HIỆP
Galvanoplastie — Lunetterie.
Rue des Marins N° 186 Cholon

Kính cáo

Kính cùng chư quí vị đặng rõ: Bổn hiệu mới lập ở đường Bd. Lacaze số 97 một cái xưởng có rước thợ ở bên Mỹ-quốc qua đặng tạo chế các món đồ xi vàng, xi bạc, xi đồng, xi nickel vân vân....

Tiệm chính ở tại đường Marins số 186 có bán các món đồ xi theo trên đây như là đèn để bàn viết, chén bát về cuộc đãi tiệc, bình bông, khuôn hình, đồ vật để làm kỷ niệm và nhiều món đồ vật dụng trong nhà.

Bổn hiệu cũng có người thiện nghệ coi con mắt và có máy kiểu Mỹ-quốc để mà kiểm vệ sanh cho hiệp nhãn, như là kiểm cận thị, viễn thị kiểm mắt. Lại có bán nhiều món đồ nữ trang như là ngọc thạch, trân châu, ngà.

Vậy có lời kính thỉnh chư quí vị mong quí vị lưu tâm chiếu cố, Bổn hiệu lấy làm cảm ơn lắm. Gia cả tính phải chăng.

Ba-Hiệp *Chủ-nhơn*

Xin chư quí vị ghé mắt

Bổn-hiệu từ năm 1903 khai xưởng đến nay đều nhờ lục châu chư quí vị có lòng chiếu cố mới được vững bền phát-đạt. Bổn-hiệu thâm cảm vô cùng.

Vậy nên Bổn-hiệu tận tâm cầu nghiệm hơn hai mươi năm nay chế ra được một thứ chao cay thượng-hạng dận: mà đối đãi cái lòng nhiệt thành của quí vị đối với bổn-hiệu từ xưa tới nay.

Thứ chao cay nầy đề nhãn «Tiên-Cô» xem coi ngộ vô cùng và có để hình chữ-nhơn của Bổn-hiệu đặng cho chư quí vị để phân biệt thiệt dã.

Có trữ bán tại tiệm Tăng-côn-Hòa đường Gaudot số 103 Chợ-lớn và các nhà buôn lớn.

Tăng-côn-Hòa *chủ-nhơn*
cẩn-đốn.

SINDEX N°1, RUE LEFÈBVRE SAIGON
(Ở TRÊN LẦU)

BÁN GÓP (Cao thấp)

Thiện nghệ về máy xay lúa, bán và ráp nhiều cái rồi đủ kiểu lớn nhỏ (có quan bác-vật là người Đức ráp máy)

Moteur nằm và đứng chạy khỏi đốt "*hiệu* DUPLEX" chạy bằng dầu MAZOUT (*dầu cặn*) ít hao dầu mỡ, và củng có máy hơi, lò hơi (*machine à vapeur*).

Có thứ máy gạo chạy bằng cối Cône rất tốt, rất tiện từ 500 giạ sắp lên trong 24 giờ.

Cối chà rất tiện cho quí ông không nóng gạo, và trấu ra riêng, cám sự nát củng ít hơn các nơi, vì có gắn theo cái xay quạt.

Có bán đồ phụ tùng theo trong máy, xin mời quí ông đến xem có sẵn.

Có bán đủ đồ làm về việc nghề nông và đủ các thứ máy canot, máy cưa, máy gạt, vân, vân.

Quí ông muốn rõ đều chi xin viết thơ cho chúng tôi thì chúng tôi sẵn lòng trả lời lập tức.

POINSARD & VEYRET

GÉO, je t'aime .....

LES CONSERVES GEO SONT LES MEILLEURES

Cần dùng thợ

Tỉnh Rạchgiá cần dùng:

1°) một người thợ máy thiệt giỏi biết máy thứ « 2 temps » (moteur à deux temps) được làm tại nhà máy nước (usine des eaux à Rạchgiá) — Lương 75$ mỗi tháng và có chỗ ở.

2 Một người cầm bánh xe hơi cho hay được coi xe « tracteur à Remorque »

Muốn xin thì do nơi Quan Trường-lên tại Rạchgiá

Đính Chánh

Mấy người muốn dự vào cuộc đấu giá bán đất thành-phố ở VINHLONG ngày 10 Mai 1929, khỏi gởi đơn xin phép trước Quan Thống-đốc Nam-kỳ. Nhưng đến ngày bán phải rạn trước cho bổn hội bàn đất 35$ đồng bạc về phần riêng mỗi miếng mà mình muốn đấu giá

Tiền đóng thế chưng ấy sẽ trả lại cho mấy người không mua được.

Muốn giữ gìn con mắt nên đến nhà

Bán kiên MY-KHOUAN

229–231, *Rue des Marins — CHOLON*

Ngang ga xe lửa gần Chợlớn

Nói về kiến con mắt thì cũng có thứ tốt thứ hai, nếu muốn cho được dùng tốt thì cần phải có 3 điều nầy: *1. Coi mắt phải đúng, 2. Dùng thứ thiết tốt, 3. Mang vô cho vừa*

Các ngài! các ngài mang kiến mắt muốn được như 3 điều ấy xin đến nhà kiên MY-KHOUAN Chợlớn sẽ được kiến ý vậy.

Tiệm trồng răng Annam Hiệu

TÂN-PHÁT

dit

Hồng - hoàng - Lợi

Đường Georges Guynemer, N° 61 (Ngang hông nhà sanh y Chợ-cũ Saigon

Kính cùng quí khách, tiệm tôi chuyên nghề trồng răng nguyên hàm, răng trắng, răng đen thì thiết tốt, hoặc răng cư bịch vàng rất làm rất kỹ lưỡng chắc chắn.

Như quí khách muốn trồng bao bịch xin đến gót lại tiệm tôi quí khách sẽ đặng vừa lòng.

Cochinchine-Garage

N° 1, Rue de Verdun, Saigon

Téléphone N° 769

Hãng sửa xe hơi của Annam, sửa đủ các thứ máy, đồng thung, làm vỏ, may mui, nệm, lảnh sơn, lãnh tiền đủ các thứ máy theo kiểu mướn, làm đèn xe hơi (dynamo và binh accus).

Công việc làm mau lẹ và kỹ lưỡng, giá cả tính rẻ hơn các nơi.

Quí ông ở Luc-châu có cần dùng việc chi về xe hơi xin viết thư thương nghị, chúng tôi sẵn lòng trả lời mau mắn.

Nao kính bạch

Xin mời quí-vị

Xin mời quí vị hãy đến thăm hỏi tiệm giặt ủi trên nương nếu chúng tôi hành hỏi ủi hiệu

Vị-Hương

ở đường d'Espagne số nhà 271

Quí vị đã đến rồi quí vị sẽ sao quí vị cũng ở công-hậu là ngo hơn quí khách trú. Vậy đến mà quí vị chiếu-cố cho, trước là dùng lấy mon ngon, sau là giúp cho gái Việt-Nam đặng vững bền trên đường thương mãi. Rất lấy làm thâm cảm thạnh tình.

Buổi sang bán từ 6 giờ tới 8 giờ
Buổi chiều từ 6 giờ tới 12 giờ khuya

Saigon, le 9 Avril 1929

Kính cùng quí ông đặng rõ? Tôi có 31 căn phố mới cất thiệt tốt tại đường Chaigneau sau chợ cũ, có đèn khí cụ nước có cầu tiêu máy, mỗi căn nhà đều có vách thờ ở giữa, tính giá thiệt rẻ dưới đất ba mươi lăm đồng (35$00), trên lầu ba chục đồng (30$00) và tôi mới mở thêm cái Annexe tại đường Pariniere gần bên đường Lagrandière đặng cho quí khách nghỉ cho êm ái thanh tịnh, một căn phòng nguyên một cái nhà cầu tiêu nhà bếp nhà tắm.

Hoặc khi nào quí khách đi Saigon ở dưỡng bịnh thời quí khách ở cho mướn chục đặng tới lâm. Giá tính rẻ, dưới đất mỗi, tháng chín chục đồng (90$00) trên lầu bảy chục đồng (70$00) dưới đất trên lầu cũng giống nhau cũng có đồ đạc, dưới đất ngày và đêm ba đồng rưỡi (3$50) trên lầu ngày và đêm ba đồng (3$00)

Nguyễn-Phương Cảnh
Propriétaire
Rue Sabourain N° 4 Saigon

Hai sở cùng gần ga

Tôi muốn bán hai sở đất gần ga và sát bên đường, một sở gần bên ga Xóm gà một sở ở gần ga An-nhơn, hai sở nầy cất nhà ở hoặc cất phố thì phương tiện lắm. Xin do nơi.

M. Bảy-Vang
Thợ-bạc ở gần ga Xóm-Gà
Giadinh

Thương-Mãi Học-Đường

2,4,6, Rue d'Ayot — Saigon

Dạy viết tắc, đánh máy chữ, bút toán, chữ Pháp, chữ Anglais và các thứ chữ khác.

Các lớp học có giáo-sư có bằng cấp dạy, mỗi ngày từ 8 giờ rưỡi tới 11 giờ và từ 18 giờ tối 19 giờ rưỡi.

TIỀN HỌC PHÍ PHẢI TRẢ TRƯỚC MỖI THÁNG.

Học-đường lại có nhận làm các công việc thuộc về bút-toán và đánh máy.

Diệp may ít có

Ai biết chỉ dùm làm nghĩa.

Nơi tôi mới mua được 2000 cuốn sách ở trường bon quốc ngữ mới nửa mua hết thảy là 80 thứ, để cho học trò dùng đủ các đồ, giá bán rẻ hơn các tiệm sách 1 phần 3, nghĩa là ba phần bán có một phần tiền, còn chi mua về bán lại, tôi xin bán rẻ hơn nữa.

Lê-văn-Anh
No 142, Bd Albert 1er, No 142
Saigon Dakao

SÁCH MỚI

1° Gương Ái Quốc : 0$25.
2° Gương Cách Mạng : 0$45.

Ở xa mua gửi mandat lẽ xin gửi Phương danh Nguyễn-Linh-Vệ, Duy Tân Thư Xã số nhà 43 đường d'Ariès Saigon.

Muốn mua cả hai quyển thì xin gửi 0$.90 có tính luôn tiền gởi. Muốn mua mỗi quyển Gương Ái Quốc thì gởi 0$.40 ở xa muốn mua mỗi quyển Gương Cách Mạng thì gởi 0$.60 có.

Phòng dưỡng bịnh

Của Dương-Y L. VINCENS

234, đường Lagrandière Saigon.

Những người đau đớn được nghỉ lại nhà dưỡng bịnh và có người trông coi hết cả các việc, như là cho thuốc, mổ xẻ, tắm rửa và cả đến những việc sanh đẻ nữa.

137 đường Pellerin Saigon, gần rạp hát số 92

Coi bịnh (Buổi mai Từ 10 giờ tới 12 giờ
Buổi tối Từ 18 giờ tới 19 giờ

Đi đuổi chim hay là một bài học lao-động

Cách vài tuần nay, tôi về ở dưới nhà. Nhà ở chốn thôn quê. Một bữa kia anh em trong chợ rủ tôi đi đuổi chim. Từ nhỏ đến lớn, tôi tuy không ưng sướng hơn ai, chớ cũng không có chi gọi là dầm sương chải nắng. Từ bảy tuổi ngồi trường nầy, qua ở trường kia, áo quần mòn rách không biết bao nhiêu. Một năm có mấy tháng bãi trường và mấy ngày lễ được về ở nhà. Vì vậy nên không biết chi về sự cực khổ của người canh nông. Tiếc làm ruộng là cực. Biết rằng trong lúc ta đương ngủ ngon, khi bốn giờ sáng khi trưa, có chẳng biết bao nhiêu người dầu mưa dầu nắng, quằng chi bừng đất, ở giữa đồng lúc đeo mạ, lúc cấy, lúc gặt. Biết cực theo trong trí mình nghĩ đó thôi. Chớ có nếm thử đâu mà biết cực khổ ấy đến thế nào.

Nên nghi anh em bạn rủ lật đật hứa chịu liền.

Qua bữa sau, tôi còn đương ngủ, anh em lại nhà kêu thức dậy. Trời còn tối mờ mờ. Coi đồng hồ mới bốn giờ sáng. Rửa mặt, bận đồ. Lựa bộ đồ mát nào cũ xấu hơn hết, vì nghe nói có lội bùn.

Có xe hơi chực sẵn, đặng đi lên làng Bình chánh. Làng nầy ở ngang cù lao Năm Thôn gọi là cần. Đi đuổi chim bên cù lao nầy. Đi tới Bình chánh chừng sáu giờ rưởi, bảy giờ. Ăn lót lòng. Ngồi chơi đợi nấu cơm, ăn trưa rồi mới đi. Gặp nước ròng nên phải dầy xuồn ra sông cái. Đề cho hai ba người đẩy. Phần tôi chỉ rỏ đi ra ngoài vàm chực sẵn. Tuy vậy cũng có lội bùn. Có chỗ bùn lên tới đầu gối. Đó là mới nếm chút khổ, chớ cũng không có chi lắm. Mấy bạn tôi phần đông cũng không phải người tay bùn chưn lấm. Nên chưn lùn xuống bùn chừng nào lại cười vui chừng nấy.

Ra tới vàm, leo lên xuồn, rửa cẳng. Bơi qua bên cồn, đi lại nhà quen. Kiếm thêm vài người thiện nghệ. Mượn dáng, lớ, dõ dựng chim, sao. Bấy giờ đã gần mười một giờ, trời nắng đỏ lửa.

Đi bộ một đỗi xa xa, mới tới chỗ đuổi chim. Dàng binh, bố trận. Hai người lo đặt dáng và lớ. Còn bao nhiêu đi xa xa, đuổi tới. Vừa đi, vừa la. Tay cầm cây đập trên cỏ. Lớp bùn đất, lớp cây lác cắc chưn. Phần tôi, thuở nay chưa quen đi chưn. Nên đi không được mạnh mẽ. Tuy vậy nhớ hầm vui, nên không kể chi khổ cực, đau đớn. Đuổi gần tới, đi thật chậm. Vừa đi, vừa vạch cỏ, vừa la đặng cho chim phản hồn không bay lên, chỉ chạy kiếm chỗ trốn. Vì bị lưới dăn trước mặt chỉ còn có một lỗ trốn, nên phải chạy vô lỗ. Không dè vô lỗ rồi trở ra không được. Đuổi tới chỗ đặt lớ, dở ra xem, thấy có một con đỏ mặt. Tôi có ý muốn, vì trong trí nghĩ hễ mỗi lần đuổi phải có ít nửa là bốn năm con. Anh em cắt nghĩa rằng chỗ nầy vì gần nước nhiều quá nên có ít chim. Vô trong xa một chút chắc có nhiều.

Nghe vậy, hay vậy. Ai đi đâu, tôi đi theo đó. Đi xa xa một đỗi rồi đặt lớ, lưới. Đuổi, hò hào. Không có một con nào hết. Anh em cắt nghĩa rằng vì chỗ nầy khó quá nên không có. Phải đi lại chỗ nào hơn nước hơn một chút.

Đi kiếm chỗ khác. Người mang bầu nước, kẻ xách dở, Người ôm dáng, kẻ quảy lớ, Trời càng thêm nắng. Máu hôi ra như tắm. Đi được một đỗi xa xa, dăng lưới, đặt lớ. Chuyến nầy quyết bắt cho được vài con chim. Nên cẩn dặn ai nấy đi cho thật chậm. Hò hét cho lớn. Cây đập cho mạnh. Đi ra cho thật xa rồi mới đuổi tới. Tẻ ra, đến nơi, xách lớ ra coi, có một con « chằng-nghịch ». Đi tự nhứt giờ hơn một giờ đồng hồ, đuổi mới có hai con. mà đi tới tám chín người. Ai ăn, ai nhịn?

Anh em bạn, bây giờ cũng hơi thối chí. Có hai ba người bàn đi về. Mấy anh em kia năn nỉ xin rằng đi thêm một chút nữa. Đuổi tới chỗ đám mòn kia làm sao cũng có. Kỳ rồi lại chỗ đó đuổi một lần được 12 con. Mấy chỗ khác ít hơn nhiều.

Rồi cũng muốn lặn lội cho đến cùng, thử sức mình chịu cực đến đâu. Nên tuy trong mình đã mệt mỏi vì đã tới giờ nghỉ trưa, thêm lội bộ chơn một giờ đồng hồ, bị cỏ cắc, rác ngứa khó chịu, mà cũng ráng đi theo.

Tới đám mòn đặt lớ. Hò hét khó cổ. Mà không có một con nào. Thêm cái dỏ có hở, con « dõ mất » chun ra hồi nào. Còn có một con « chằng-nghịch ». Bây giờ đã một giờ trưa. Đã mệt, lại buồn. Đuổi bốn lần, bắt được có hai con chim. Mất một con. Hơi nầy tới chiều, chắc không thể nào có chim ăn được.

Trong bọn cũng có người mệt, nên đi về với tôi. Mấy anh em kia còn ráng đi nữa.

Về tới nhà, rửa mặt, rửa chơn. Nằm sải tay. Ráng nhắm mắt, mà ngủ cũng không được vì đã quá giờ. Một giờ sau, mấy anh kia mới về. Đuổi không được thêm con nào hết. Thua buồn, thả con chim « chằng nghịch ». Thành ra đi dan nắng hai ba giờ đồng hồ, lội bùn, cỏ cắc, không có ích chi hết. Chủ nhà phải làm hai con vịt nấu cháo, dải chúng tôi.

Ăn uống rồi, hơn ba giờ chiều, chúng tôi xuồn xuồn, bơi về Bình Chánh. Đợi giây lác có xe mới về chợ. Phần tôi qui bữa sau, trong mình bần thầy, bắt đi sông. Ăn không tiêu, muốn mửa. Tôi lật đật kiếm thuốc uống chận trước. Hai ngày mới hết. Chắc vì không quen đi nắng và ăn uống không chừng nên bị trúng thực.

Bữa nay, ngồi đây viết bài nầy, nhắc đến đuổi chim khiến nực cười: Hôm đó đi một lần đầu, mà chắc cũng là lần chót. Tuy vậy cũng không vô ích. Nhờ vậy mới biết rằng hột cơm ta ăn đây, vốn không biết bao nhiêu nhỏ máu hôi, làm khổ cho không biết bao người lao động. Tôi đây tỷ cũng như người thay mặt cho đám học thức. Mới đang nắn một vài giờ, mới lội bùn dạp cỏ trong một buổi, vừa đã muốn đau. Tội nghiệp cho những ai kia, năm nầy qua năm nọ, khi mưa, khi nắng, khi lạnh, khi sương, trọn ngày ở giữa đồng, lấy trời làm mùng, lấy đất làm nệm, làm lụng tối ngày, đặng cho ai nhờ, ai hưởng? Áo vãi, quần bò, cơm mầm mầm cơm. Như may trúng mùa, có dư chút ít, trọn năm còn no đủ. Rủi trời! ạn, nước ngập thất mùa, tội nghiệp cho thân kia đói khác. Lớp lo sưu thuế, lớp lo trả nợ cho chủ điền. Bị mắng chửi, bị dẫn dập.

Nghĩ tiếng gọi rằng người chớ khổ nào đau đớn có hơn chi trâu ngựa.

Trong bọn học thức, trong bao nhiêu nhà phú hộ, có ai thương những kẻ ấy chăng? Có mấy ai nghĩ rằng không có người lao động thì có bao nhiêu ruộng đất cũng chẳng ích chi? Sao người ở không lại được hưởng, được lên xe xuống ngựa? Còn người dầm sương chải nắng lại không đủ ăn?

Vấn đề lao động ở xứ nầy ít rắc rối hơn mấy xứ bên Âu châu, vì đây lao động ta còn dốt nát, ngu dại.

Nhưng ai kia đã nhờ người lao động mà được giàu sang, cũng nên ghé mắt dòm qua xứ người đặng lo đến cái tương lai của mình chớ để nước tới trôn rồi nhảy, tôi e nhảy không kịp.

Phan-văn-Gia

Ai đi

Nha trang-Tourane

Hãng chúng tôi mới đóng mấy cỗ xe automobile Hiệu Cottin & Desgouttes thật đẹp, dễ hay ngồi đường Saigon Tourane, trong 2 ngày.

Xin đồng bàn chiếu cố Ở Saigon xe đậu tại bến Cholon. — Ở Tourane Có nhà Nguyễn-văn-Huê bán giấy.

Thân-Đức-Điền Công ty.

AU CHIC LAGRANDIÈRE

121 Rue Lagrandière Saigon.

Giày thêu kiểm tiếng-cườm và đóng giày dũ kền kiểu

Giá rẻ . . . . . .

Quảng-Cáo

Lời ngỏ cùng lục châu chư quân tử rõ, nhà in và bán sách của tôi lập ra tại đường d'Ormay số 85 đến nay cũng gần được 30 năm rồi, có bán đủ các thứ thơ, tuồng truyện sách, chẳng thiếu món nào, cũng nhờ ơn chư vị có lòng chiếu cố, cho nên cuộc thương mãi của tôi càng ngày càng thạnh vượng, càng khoán trương ra thêm mãi; thật tôi rất cảm ơn chư vị vô cùng.

Hiện nay tôi đã in lại hết các thứ Tiểu-Thuyết Tàu, như là: Tây Hớn, Tam Quốc, Thiết-Đường, Bắc-Tống Liệt-Nhạc v. v... và có đủ hết các thứ Tiểu-Thuyết kim-thời và tuồng Cải-lương đủ thứ. Nếu chư quí ông muốn mua sỉ về và bán lại thì tôi tính giá rất nhẹ hơn các nơi, vì mấy nhà khác phải mua của tôi mà bán lại, xin chư quí ông cố cập.

Nay kính
Jh Nguyễn-văn-Viet Fils
Imprimeurs
85 *Rue d'Ormay Saigon*

Cần dùng,

Một người biết đánh máy chữ giỏi, có biết chút đỉnh viết chữ tắc hay là có hề viết theo người đọc. Người ấy phải dùng dằn có giấy tờ tốt và phải biết viết chữ Pháp cho vững.

Cảm tạ y sanh

Nguyên tôi đau về kinh nguyệt không chừng thường ra huyết trắng và ho một năm ngoài uống đủ thuốc cao đơn hoàn tán các danh y tiền hết bịnh còn may đâu gặp ông thầy chín Trần kim-Hoàng làng Tân-thới-Trung quận Hóc môn coi mạch cho uống thuốc đều kinh bổ phế không tốn bao nhiêu tiền mà mạnh khoẻ, vậy xin tặng ít hàng chữ mà cảm tạ ơn thầy.

Phạm-thị-Hạnh
Gocon

Dọn thiệt tốt

Muốn bán một cái nhà ngói Annam năm căng, cột lớn và kèo bằng cây gỗ còn tốt-Giá rẻ.

Xin do nơi, ruelle (đường hẻm) de Phước kiến số 4 tại Cholon.

CHUYỆN VUI

CHO MAY DỪA NHỎ

1. — ANH MÂY ĐƯỢC VÀNG VÌ BỌN ĂN CƯỚP,
2. — TRUYỆN CHÀNG NGUYỄN-QUỐC-LỢI.
3. — TẤM DA TRẮN,

Bán tại nhà in C. ARDIN, đường Catinat, giá là : 0$20

PHÁP HOA NGÂN-HÀNG

Banque Franco-Chinoise

— Hàng bạc công nghệ và Thương-Mãi.

Tư-bổn đóng đã hết . . . . . 50.000.000 quan

Vốn của Banque Industrielle de Chine. . . . . 50.000.000 quan

số tiền dự trữ . . . . . 22.319.000 quan

chánh cuộc bản trị sự : Ông Griolet, chánh-chủ bản trị-sự của hàng bạc Paris và Hoa-lang Ông quản-đốc của chánh-phủ Pháp De Celles, Tổng quản-lý . ông Carrere.

Đã các chi cuộc ở Paris, Lyon-Marseille — Bắc-Kinh — Thương-hải — Thiên-Tân — Hương-cảng — CÁC SỞ ĐẠI-LÝ Ở ĐÔNG PHÁP.

Hải-phòng — Hanoi — Nam-vang — Vinh — Tourane — Qui-Nhơn — LẠI CÓ SỞ LÀM VIỆC Ở HUẾ và Thanh-Hoa.

Ở Sàigon số chín mé sông Belgique góc Đường Guynemer.

Làm đủ các công cuộc thuộc về Ngân-hàng.

Gởi tiền theo kiểu « thâu xuất tự tiện Compt-courant » mỗi năm lời 3 phân. Gởi bạc Đông-Pháp. Gởi theo tiền Langsa, lời 2 phân rưỡi.

Gởi tiền theo tiền cần-kiệm, xin do hàng bạc sẽ định tiền lời riêng.

Gởi tiền về lấy ra phải có kỳ khắc, xin hỏi hàng bạc thì biết.

Chịu lãnh đổi tiền về chuyển giấy tờ buôn bán lại có nhận lãnh bằng traite, » giấy mua mandat giấy phép gởi tiền các nơi đô thị khác vân vân

Hàng bạc Pháp-Hoa lại có cho mượn tả sắc thứ thiết tốt, thiệt chắc chắn

Phạm-hạ-Huyên

36 Sabounain — Téléphone N° 231 — Transitaire — Adresse télég: «Transita Saigon»

Transit en Douane, Transports, Bagages, Expéditions. Dédouanement.

Fournisseur de Plantation : *Manteaux, Chapeaux, Nattes, Vêtements de coolies, Tabac du Tonkin Poissons secs, etc .....*

Làm Đại lý bán sỉ : — *Hàng Bắc, các thứ ghế kiểu Thonet. Vải mùng, đồ đồng, trà-bông, giấy giếp, giếp dứa và các tạp-hóa Bắc-Kỳ cùng Trung Kỳ.*

(Hàng hóa thực tốt, giá tính rẻ nhiều, ở xa xin biên thơ thương nghị.

AU REGRET

76, Boulevard Bonnard

TRÀNG HOA TANG

(couronnes)

bằng cườm và bằng sành

Kể giá từ 8p.00

Giá riêng cho các hội Lương hữu và cho các người mua đi bán lại.

Ai muốn mua tràng hoa nên đến đó mà mua, vì ở đó làm đại-lý cho mấy hãng lớn tại Paris và Marseille.

Chành lúa

Trần-thanh-Thuy

CAUNGAN TRAVINH

Chành to. Mua lúa giá mắc bằng người khác.

Vậy ai là người chủ điền Annam cũng nên bán lúa cho ông Trần-thanh-Thủy trước là giúp cho ông được vững bền. Sau là giữ cái tư lợi của mình.

Xin lưu ý !!! xin lưu ý !

Rò-ràng

hăn-tiên y-khái

Cứu tử hườn-sanh.

Nguyên tôi là *Trịnh thanh Qua* ăn bình ho trên mấy năm trời uống đủ các thuốc cũng không thấy hết, là vì bình ho của tôi rất hiểm nguy ai trông vào cũng đám chắc rằng : xuân sanh của tôi không được mường sự khoái lạc cỏi hồng trần : đã chính là tôi cũng có ý tưởng như vậy.

Thời may, hoàng-thiên bất phụ nên khiến cho tôi xem báo Công-luận, thấy bài của ông *Nguyễn-văn-Đài* đề tặng khen ông *Triệu lãnh-Du* ở đường Jaccarréo số 32 Cholon: ông chữa bình rất tài ; nên tôi lập tức đến tại nhà ông mà cầu cứu ; thiệt rõ ràng không sai.

Tôi uống thuốc của ông được năm ngày thì tôi nghe trong mình khoẻ khoắn mà bớt ho, tôi uống được vài ngày sau, thì bịnh của tôi đã hết dứt, mà càng thêm sức mạnh hơn khi trước.

Nên tôi đề ít lời trên báo trương cảm ơn ông Triệu-lãnh-Du và khen ông là tay danh y cứu thế.

Như ai có bịnh ho như tôi trên đây, xin đến ông mà cầu cứu, thì thấy thần hiệu y như lời.

Trịnh-thành-Quang chez Nam-Xương Rue Chaquan

à Cholon

Thuốc ho sắc vàng

Thuốc nầy trị những chứng ho. Như ho gió, ho lao, ho tổn, ho sút huyết bất hàng lâu mau. Hễ uống thuốc nầy vô trong một hai ngày thì thấy thuyên giảm nhiều; ăn ngon, ngủ được, thì quả nhiên cốt ho phải tiêu trừ.

Bổn đường chăng nệ tốn công về tại Trung-Nguyên lựa chọn được nhiều thứ thuốc tốt đem qua Việt-Nam bào chế ra một thứ thuốc đề hiệu là Chỉ-Khái-Hoàn, ai ai cũng đều nghe tiếng. Mua sỉ thì tính giá riêng. Các tỉnh đều có gởi bán.

Giá mỗi gói.....0$10

Thần hiệu Phát Lãnh Hoàn

Bổn đường chế ra thuốc hoàn nầy chuyên trị hàn đàm tả nhiệt bốn mùa cảm mạo, khi nóng khi lạnh, đầu nhứt, các chứng trúng cảm, uống thuốc nầy thì tức kiến hiệu. Mua sỉ tính giá riêng.

Giá mỗi gói.....0$10

Mandat đề gởi cho Huynh-Thanh chủ tiệm VẠN-AN-ĐƯỜNG

N° 53 Rue de Douaumont - Saigon

Thuốc Gia Truyền

Thuốc BẠI-LAU và GIANG-MAI thiệt hay, bất kỳ bên [illegible] uống 1 hộp nay đều [illegible] và không hại đường sanh dục, không mệt nhọc chi hết. Cách dùng thiệt rẻ và không mất công gì hết

Thuốc Lâu giá 0$70 một ve bệnh [illegible] ve, nặng 10 ve. Lâu kén thiệt nặng 15 ve thì hết

Thuốc GIANG-MAI (tim la) [illegible] 1$50 một ve

Ai mắc bệnh kể trên đây, xin mau viết thơ tôi sẽ gởi đi ngay theo cách lãnh hóa giao ngân.

Nếu ở xa không có nhà thơ thì mua cò gần thơ gởi trả tiền trước cũng đặng và phải thêm tiền gởi riêng.

Có toa dạy cách dùng thuốc rất cẩn thận.

Trử bán tại tiệm.

M. LÊ-TIẾN-CHỨC

69 Rue Catinat — Saigon

Tiệm bánh tây.

NGUYỄN - VAN - ĐẮC

79, Avenue Jaccareo Cholon và 31- 33, rue Sabourain Saigon

Bấy lâu nay đặng quí khách hoan nghinh ấy là lòng thành thật của Bổn hiệu mà cũng nhờ quí khách giúp cho nhà Nam nên tôi đặng vững bền phát đạt

Nay Bổn hiệu lập thêm trong *Cholon đường Avenue Jaccareo số 79 hiệu là :*

Pâtisserie et Salon de thé -Nguyễn-văn -Đắc bán các thứ bánh tây và bombe glacée các đồ giải lao, đồ điểm tâm, ít món đồ mặn tay hoặc là Annam và bao lãnh các tiệc trà hoặc rượu. Làm các thứ bánh cho đám tiệc có bông có chữ diệu làm được. Xin quí khách tới mua ít nhiều cũng là ơn lắm lắm.

Chủ nhơn kính thỉnh

Lệ-Công-Hòa

công ty

62 Bd. Tổng-đốc-Phương Cholon

Téléphone N° 425.

Là công ty của các người thợ bạc Việt-Nam lập ra ; bán đủ món đồ nữ trang thời kim-thời của các người thợ bạc tài tình, xảo thủ chế ra rất đẹp mắt. Công-ty có đủ đồ tạp hóa (articles de bazar) và giày dép Bắc-kỳ và lại còn thêm những đồ gia-bảo xưa, xem ra rất hấp dẫn cho quí-vị nào thích đồ cổ tích

Bổn Công ty còn mở rộng phần hùn ; quí vị hãy nghĩ rằng nếu vốn to chứng [illegible] thì lời to chưng nấy.

Vậy xin quí thợ bạc Annam, ai là đồng-bào lắm tâm, xin lưu ý.

LỆ-CÔNG-HÒA

công-ty cáo cáo

TRƯỜNG

NGUYỄN-VĂN-MÙI

10, Rue Barbier des Palliers 10

Ngang gần Dakao Saigon

Dạy các khoa đây rất chuyên môn, ở tự quyết rằng những học sanh của bổn trường khi chung khoa sẽ đăng thành tài. Nếu [illegible] muốn đặng rõ ràng hãy xin đến tại trường coi cách dạy đề thì biết.

Chuyên dạy khoa

Bát toán thương-mãi. Thu xếp đủ cách tính sổ sách nhà buôn kiểm cho lời lỗ, dạy cách [illegible] sổ sót. Lớp học dạy hai ngày mỗi bữa từ 2 giờ đến 3 giờ rưỡi.

Đánh máy viết và cách dùng máy in nhỏ trong nhà buôn. Chỉ các cách thức cần kíp cách đánh những giấy tờ nhà buôn luật sư nhà nước, ngân hàng, v. v

Viết thơ thương trang theo nhà buôn và các cách làm những toa biểu, giấy nợ cùng các giấy tờ khác của nhà buôn và ngân hàng (documents commerciaux) Hai bổn mới dạy giảm.

Có đông chi muốn đổi cho rành xin viết thơ thương nghị.

Lãnh biện chép giấy tờ, đơn trạng bằng máy viết và in thơ từ, cahier des charges bằng máy Duplicateur, làm mau và kỹ.

Lãnh làm sổ sách nhà buôn trường theo luật. Làm kỹ lưỡng và mau

Nhà máy gạo

hiệu Nguyễn-Thạnh-Chánh

tại Travinh

Mua lúa rất đặng giá hơn mấy chành lúa khác, mấy ông điền chủ khi nào muốn bán lúa mà khỏi sợ lầm giá thì xin đến ngay nhà máy của bổn hiệu mà thượng lượng giá cả, mấy ông mất việc đến chẳng đặng, viết thơ thì bổn hiệu sẽ hồi âm tập tức. Trong thơ xin nói lúa tại đâu đặng bổn hiệu tính sở phí tùy theo xa gần và đường nước sâu cạng mà định giá chắc chắn cho mấy ông.

Bổn hiệu nguyện sẽ giữ sự thật thà mà đối đãi với mấy ông, và làm cho mấy ông vui lòng luôn luôn

Xin hãy lưu ý !

Chủ nhà máy:

Tran-Thanh-Thủy

Vua thuốc lậu

Xin giới thiệu hiệu thuốc Annam Từ-ngọc-Liên có nhiều thứ trị các bịnh người lớn trẻ con rất hay, mà hay nhứt là thuốc lậu, tìm là được thiên hạ sang nghinh lắm, đả tặng cho danh là Ông vua thuốc lậu. Thuốc dả dề uống và bịnh bao lâu năm cũng đều mạnh dức lắc : sanh con mạnh mẻ như thường. *Ở Sàigon mua tại 30 rue de land-Garros* ; các nơi cứ viết thơ kể kỹ căng bịnh gởi cho ông đại-lý là M Đinh-thành-Công

à Cáinhum (poste)

Muốn xin catalogue xin gởi 2 cắt bạc cò.

Tín - đức Thư - xã

Imprimerie - Librairie - Papeterie

37, Rue Sabourain, Saigon

Sách mới xuất-bản

Chào-xuân Kỷ-tỵ do *Tân thanh niên-tòng-thơ* xuất-bản : có đi lối văn, vần - văn và văn xuôi, trong có nhiều bài khuyến-khích nhơn tâm, như : Xôi lầu nhiệt huyết tươi cây cỏ, Tan khí cường quyền sạch núi sông ; giá 0$30 *Trứng-thuyết-Thơ của ai ?* là một phơ Việt-Nam Nghĩa hiệp Ái quốc phiêu-linh tiểu-thuyết tác-giả *Mademoiselle Chi-Linh*, giá 0$30 *Gia-đình Ngô-biến* tác-giả : *Ngô hữu-Sinh*, giá 0$60. *Nhơn-tình Ấm-lạnh* là một bộ tiểu-thuyết rất có giá-trị của ông *Hồ-biểu-Chánh*, nam nữ đều nên đọc, đọc rồi sẽ biết cái tài mô-tả thế-thái nhơn tình của ông, trọn bộ 8 cuốn, giá : 2$40. Xin miễn gởi lãnh hóa giao ngân. Còn nhiều sách khác kể không xiết

Chết mà chưa chôn. - Sư này cứu sống

Sư NGUYỄN TRỌNG-ĐẠM

tại Giadinh

Ở giáp phố lăn bảy cửa bên chợ Bà-chiểu

Cứu bịnh ghiền á phiền hay lắm. Ai có anh em bà con nghiền hãy mách bảo cho mấy ông tiệm đến SƯ mà thượng nghị. Viết thơ hỏi thăm thì gởi theo 1 con cò

Mr. NGUYỄN-TRỌNG-ĐẠM

à Giadinh

MỘT DỊP TỐT

Chúng tôi khuyên các qui khách hãy đến viếng ngay tiệm Đức-Thịnh 81 đường Catinat Saigon

Ở đó có một đôi ngà voi thiệt đẹp thiệt qui, ít khi được trông thấy.

Lại có cả các thứ ống điếu cổ, đồ dùng vào việc thuốc phiện, đồ gỗ, đồ đồng và các thứ đồ xứ cổ.

Xin mời các qui khách đến coi, chắc sẽ được vừa ý lắm.

ĐỨC-THỊNH

81 Rue Catinat — Saigon

BUGATTI

Những kiểu xe Du-lịch

Những kiểu xe Sport

Garage JEAN COMTE

34 Boulevard Norodom

SAIGON

Hãng Xe Hơi

GARAGE BONNARD

Trước Casino Saigon

Xe hiệu **BERLIET** kiểu mới, và xe chở bộ hành và hàng hoá từ 500 kilos tới 12 tonnes.

Bán chịu. Trả trước một phần tư (1/4). Còn bao nhiêu thì trả 6 hay là 12 tháng.

Hãng GARAGE BONNARD nầy mới được quyền bán trong cả cõi Đông Pháp thứ vỏ banh xe hơi hiệu Huê-Kỳ, gọi là.

Pneus FIRESTONE.

RẤT NHIỀU ĐỒ MỸ NGHỆ BẢ

ĐỨC-LỢI

105 109 Rue d'espagne - - Saigon

(Kế dinh quan Xã-tây)

Bổn tiệm [illegible] qui vị chiếu cố trong ba năm nay nên bổn tiệm được thịnh đạt.

Vậy nên bổn tiệm lúc nào cũng có sẵn 10 bộ ghế Salon kiểu Tây, Annam canh cải rất khéo rất hạp thời trang, tủ chưng theo Salon kiểu rất la, tủ thờ, kiến, tranh liễu, bình phuôn, cần cham rất xảo, tuế kiểu, bàn, trắc và gỗ.

Đồ thau : Lư, chơn đèn đúc toàn thau lọc nước rất tốt kiểu kim thời bình bông và các món bằng đồng để khán tam khí chưng theo Salon rất đẹp.

Đồ thêu mâu, tranh, áo gối, nà bàn, v. v...

Bổn tiệm chỉ mong bán nhiều chứ không mong lời nhiều

Vậy xin mong tấm lòng hà cố của qui khách mà cho thương nghiệp của bổn tiệm được bằng người ngoài bang thì bổn tiệm mấy làm cảm ơn qui khách lắm lắm.

Chủ nhơn kính cáo.

PHUNG-VAN-LAM

105-109 Rue d'Espagne -:- Saigon

Các ông chủ xe hơi nên chú ý

CARROSSERIE PEINTURE

Réparation Mécanique

Saigon có một tiệm Nam-hiệp-Thạnh là có phòng kiên rộng, sơn xe hơi thiệt tốt và mau, sửa máy xe hơi rất cẩn thận, đồng thông xe rất mau, kiểu rất đẹp.

May muối xe và áo nệm (capotes et housses) có đủ các kiểu thiệt ngộ. Sáng đưa làm chiều lấy xe, không mất công chờ đợi. Charger bình accus, bảo lãnh đủ ampère, dùng được lâu.

Các qui khách ở Lục-châu muốn hỏi công chuyện về xe hơi xin viết thơ thương nghị, bổn hiệu sẽ trả lời tiền.

Nam-hiệp-Thạnh

Bùi khải, Directeur

168.Bd Gallieni—SAIGON

Téléphone n° 178

Đường xe điện khi Cholon

A LA PENSÉE

50, đường Charner

Ở đây có bán các thứ vành bông để đi đám ma. Kiểu bông rất [illegible] mà giá lại rất rẻ.

Hỏi tại nhà Mme JUD.

(Bán luôn vừa ngày vừa đêm).

N° 86 TIEU-THUYẾT

NẶNG-VÌ-TÌNH

(Dịch tiểu-thuyết tây)

Người dịch : **VO-DANH-THI**

XXV

(Tiếp theo)

« — Vậy thôi thì ông hãy hun tôi một cái, như là ông ông hun con gái ông vậy, và tôi xin thề trước mặt ông rằng từ bé đến giờ, tôi mới được cái hun ấy là trong sạch hơn hết, nó sẽ làm cho tôi được mạnh bạo thêm lên để mà phấn đấu với ái tình luyến-ái của tôi và chỉ trong tám ngày trở lại đây, thì con ông sẽ trở về với ông, dầu lúc đầu tuy phải khốn khổ trong ít lâu, nhưng mà sau lại rồi sẽ được vui sướng.

« Ba bèn hun vào trán tôi mà nói :

« — Con ôi ! con thiệt là một người đàn bà rất cao thượng rất đáng qui, cái việc mà con sắp làm phước cho lão đây, thế nào rồi trời đất cũng soi xét đến, song lão chỉ e rằng con nói gì thì nói, thằng con lão nó chẳng thèm nghe cho con đâu.

« — Xin ba đừng lo, con sẽ làm cho ảnh đến oán hận con.

« Duy-Văn anh ơi ! Thế là xong !....

« Em bèn viết cho Di-ba một bức thơ nói rằng em chịu nhận lời của bà tước N..... và nhờ dì nói lại với ông ấy rằng em sẽ xuống Ba-lê ăn cơm tối với dì và bà tước.

« Em niêm thơ lại và cậy ba về đến Ba-lê thì tìm tới nhà Di-ba mà trao hộ cái thơ ấy chớ em cũng không nói trong thơ em viết những gì.

« Thế nhưng ba cũng muốn « biết những gì ở trong.

« Cái hạnh-phúc của con ông ở trong, em trả lời.

« Ba bèn hun em một lần chót. Hai giọt nước mắt cảm-ơn bỗng rơi xuống trên trán em, không khác nào như là hai giọt nước thánh để xá tội cho em vậy, và đến khi em sắp bước chơn ra mà ủy-thân về cho một người khác thì trong lòng thấy nó tự-đắc vô cùng, vì em nghĩ rằng thà chịu mang một đều quấy đó mà em làm được biết bao nhiêu là đều phải.

« Anh nói đúng lắm đấy, anh Duy-văn ; anh đã nói với em rằng ba ở nhà là một người thành thiệt ít có lắm.

« Khi đã từ dã em thì ba bước trở lên xe đi.

« Thế nhưng anh phải biết em dầu có chi cũng là một người đàn bà, đàn bà thuộc về âm loại, yếu đuối dễ cảm lắm, nên đến khi trông thấy anh trở về thì em không thể cầm nước mắt đặng, song mà lòng em thì thiệt không yếu bớt đi chút nào.

« Anh nghĩ em làm như thế có phải hay là không ? em chờ đến ngày mai em mới hỏi anh, bởi vì ngày nay chính là ngày em bắt đầu nằm xuống giường bịnh mà có lẽ không mong gì dở dậy được nữa.

« Trong mấy giờ chót mà đôi ta sắp xa nhau đó, tinh thần cảm giác của em ra làm sao, bây giờ em không cần nhắc lại, anh cũng đã rõ ; khi đó ba đã đi rồi, không còn ai mà nông lòng em nữa, bởi vậy có một lúc em đã gần muốn đem công chuyện mà thú thiệt hết thảy với anh, vì nghĩ đến anh sẽ thù oán em và khinh rẻ em, thì em lấy làm sợ hãi lắm.

« Có một đều mà có lẽ anh không tin cho em, anh Duy-văn ơi, là trong lúc đó em đã lăm-niệm với trời phật, xin cho em đủ sức mà chống chỏi thế mà trời cũng cho em đủ sức, thì dủ biết rằng sự quả quyết của em đó trời cũng đã nhận cho là phải vậy.

« Tối bữa ấy, khi em ăn cơm tối ở Ba-lê, bốn em như nó đã lìa xác, em không còn có biết em làm gì nữa hết thảy.

« Ai dè con Thu-cúc mà lại đau lòng vì sắp có một người nhơn tình mới !

« Em phải uống rượu say để cho nó quên mất hết thảy, kịp đến sáng hôm sau, khi bừng mắt dậy, thì ra em đương nằm trên giường của bà-tước.

« Đó, dầu đuôi sự thiệt như vậy, em thuật lại không sái một chút nào, xin anh hãy xét lấy và dung thứ cho em, cũng như là em đã dung thứ hết thảy bao nhiêu những đều khốc hại mà anh đã làm cho em từ ngày đó trở đi vậy.»

. . . . . .

. . . . . .

XXVI

« Sau cái đêm ác-nghiệt ấy xảy những gì tưởng anh của đã rõ như em vậy, duy có một điều mà anh không rõ và chắc rằng anh không thể ngờ tới, là những nỗi thương tâm của em sau khi chúng ta đã xa cách nhau vậy.

« Em vẫn có nghe nói lại rằng ba đã dẫn anh đi rồi, song trong bụng em cứ bàng hoàng lo sợ rằng phải xa cách em đi chẳng biết anh có đủ sức mà sống được lâu ngày lâu không, và bữa em thình lình gặp anh trở lại ở vườn Đại-Quan đó thì thì thiệt em động tâm quá chừng chẳng phải là sá-dị.

« Kể đó một khoảng lâu, không bỏ trống một ngày nào là anh không kiếm cách mà nhục mạ em, mà mỗi lần anh nhục mạ anh đó làm như thế chẳng những tỏ ra rằng trong bụng anh vẫn còn thương yêu em, mà hễ anh càng làm cho em phải khốc hại chừng nào, thì một ngày kia, đến lúc sự thiệt đã lòi tật ra rồi, anh lại càng phải qui trọng em nhiều lắm.

« Duy-văn, sao nghe em nói thế anh lấy làm lạ, cái ái-tình thâm thúy của anh đối với em, nó đã làm cho lòng em phát sang ra nhiều cái cảm kích của thương lắm anh ạ.

« Song chẳng phải rằng mấy lúc đầu mà em đã có ngã dự cái nghị lực ấy đâu.

(Còn nữa)

BÁNH SỮA HIỆU « JACOB »

Nhiều thứ ngon nhứt hạng, như :

Royal Afternoon Tea — Cream Crackers — Golden Puff — Creamy Chocolate, vân...vân..

Hãng Louis OGLIASTRO & Cie,

Làm Đại-Lý bán trong Đông-Pháp.

(8)

NGHIỆT PHỤ

Dịch-giả : LƯƠNG-HỒNG

Ghé cho cái sóng khuynh thành,
Làm cho đổ quán xiêu đình như chơi !

— Sao? anh đăng lính rồi sao?

— Phải, cùng một tuổi với mình, anh lại chẳng ra đăng lính. Mà con anh ấy sắp đăng cho?

— Cái đó tôi ấy không biết rõ. Bà tôi chưa nói gì hết.

— Sao vậy? làm việc bổn phận mà anh phải chờ ba anh lo sao?

Lịch-tăng-Bạch nghe hỏi thì gật đầu và tỏ ra vẻ khó chịu, bẽn khoăn lắm.

— Không phải vậy, song vì ba tôi cần có tôi để trông coi việc mua bán.

— Nhưng anh cũng phải biết rằng nước Pháp cũng cần tới anh mà cần gấp hơn là ba anh cần anh nữa.

— Phải, nhưng mà tôi mới có 19 tuổi.

— Thế tôi đây lại nhiều hơn sao?

— Ấy, anh nói phải đó, thôi để tôi về nói lại với ba tôi.

— Được đó, thôi tôi đi nghe.

— Anh đi mạnh giỏi.

Lịch-tăng-Bạch bấy giờ lấy làm cảm động lắm hiền đi thẳng về nhà mà kêm cho. Lúc đó bà cha đang ở dưới tầm rượu.....

Lịch-tăng-Bạch vừa vô thì cha lấy làm vui vẻ lắm rót ngay một ly rượu đưa cho con mà rằng :

— Nầy con, con uống thử thứ rượu nầy mà coi, thiệt là ngon! Trong ít lâu nửa đây thì rượu nầy phải bán tới 12 quan một lít rồi chỉ có nhà mình là mặc sức uống thôi!

— Thưa phải, nhưng có lẽ thì có ba với mà được uống mà thôi chớ con đây.....

— Làm sao? còn con thì làm sao? con nói cái kỳ cục vậy?

— Thưa tới chừng đó thì chắc con không được ở gần bà mà đâu.

— Vậy chớ con ở đâu con rồi cha nghe thử?

— Thưa ở nơi mà thầy những thanh niên trong tỉnh như con đều hâm hỡ đi tới: thưa ở trong quân ngũ?

— Ở trong quân ngũ ư? Con ấy ư? mà làm gì?

— Thưa để đánh giặc cũng như hết thảy những thanh niên như con.

Cha Lịch-tăng-Bạch nghe con nói như vậy thì rất lấy làm lạ, la cho đến nỗi tưởng là mình nghe lầm, bèn hỏi tiếp rằng :

— Để đánh giặc ư? mà về chuyện gì vậy?

— Thưa để cứu nước chớ gì...

— Nước nào?

— Thưa nước Pháp là nơi con sanh trưởng. Con nói tiếng nước Pháp, cha mẹ, bà bạn con đều là ở nước Pháp.

— Cha Lịch-tăng-Bạch nghe nói thì ngồi suy nghĩ một lát rồi nói rỏ ràng rằng:

— Nầy con, con phải biết rằng mình buôn bán ở xứ nầy chớ chẳng phải mình sanh trưởng ở xứ nầy. Khi ba mà sanh con ra đời thì ở bên Thụy sĩ. Còn ba mà đều là người nước Đức. Con không có tên trong sổ bộ nào cả, con được tự do muốn làm chi thì làm. Ta là giòng giống người Đức nhưng tánh tình đã đổi theo người Pháp, ta không có lý gì theo bên nầy hơn theo bên kia được hay hơn hết là họ đánh nhau mặc họ, ta chẳng có xen vô. Có ích gì cho ta đâu? Con thì bị thương, ba mà đây thì đau kh ổ. Mà như con thì chết trận ba mà đây thì buồn khổ suốt đời, lỗi vậy chớ có ích gì cho đời chăng? Mà hỏi ngay rằng những người họ đang tương tàn tương hại đó vì cớ gì thì có ai trả lời được? Họ rầy lộn như một đám say rượu, ẩy thế rồi xúm lại đánh nhau. Người Đức làm gì con mà con muốn đánh họ, mà con binh người Pháp thì lại ích gì cho con?

— Nhưng thưa cha hết thảy hàng thanh-niên đều đã ra tòng chinh..... Diệp phiên con mới gặp đây cũng đã được lịnh nhập ngũ.....

— Thằng đó ngu mà kể gì!

— Con ông lão Giác cũng đi rồi.....

— Được, để trời phò hộ cho nó!

— Nhưng thưa mấy đây thì trong tỉnh chỉ còn những người tàng tật. Con ở lại một mình chi cho khỏi kẻ cười người nhạo.

— Phải, cha biết lắm, con có lòng tự ái mà: Con theo học trong các trường của Pháp, người ta kể cho con nghe những thế nầy là danh, thế kia là dự. Con phải nhớ suốt đời con rằng những đều đó là lầm cả. Thiên hạ người ta, lợi dụng ký mà ấy là danh dự đó, mà chỉ có như vậy mới là danh dự thôi. Ngoài ra đều là giả giối cả. Con phải tin cha mới được. Những chuyện ái quốc, ái quần họ mà bày đặt ra là chỉ để xúi dục người ta hát khúc chiến ca mà đem thân đi chết. Những lời lẽ cao quý đều chỉ để dành lừa con người mà lợi riêng cho mấy thằng vua cùng mấy chánh phủ. Mình không nên mắc phải cái lừa đó mới được. Mình nghe theo họ rồi, thì chánh bọn nó đã xúi dục mình cũng chẳng có lợi nào là than vãn cho mình đâu. Cha đã thấy cái mặt thiệt của đời, cha đã biết cái tính thiệt của đời. Con phải nghe cha, đừng có quá lầm ở sự nhiệt thành của con: Nguy hiểm nhất mà giả dối nhất đó!

Trong hầm rượu bỗng yên lặng đi một lát, xung quanh đều tối um chỉ có nhờ ánh sáng của cây đèn cầy mà thấy rõ mặt hai cha con Lịch-tăng-Bạch thôi. Trong cái chỗ tối tăm mà lạnh lẽo ấy, cái lòng nhiệt thành của Lịch-tăng-Bạch bỗng đã nguội đi nhiều lắm. Một lúc lâu cha Lịch-tăng-Bạch mới nói cùng con rằng :

Phải, cha cũng vẫn biết rằng hết thảy những trang thanh niên như con đều đi hết mà riêng con ở lại một mình thì lẫn cũng lấy làm khó chịu lắm. Vậy cha cũng cho con đi. Nhưng con còn phải làm nhiều chuyện khác, khác hơn là việc đem thân con cho chúng bắn.

(còn nữa)

TẠI HÃNG

ĐẠI-ÍCH

29, đường Đồng-đốc-Phương.

Cholon

—:—

Đèn Condé sáng 120 bougies thắp bằng dầu sáng. Gởi theo cách lãnh hóa giao ngân. tiền phí tổn về nhân bổn hiệu chịu.

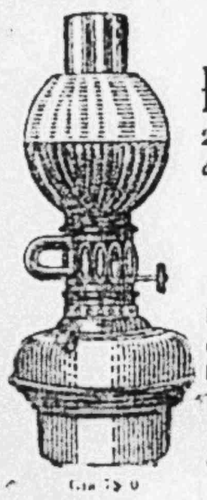

Giá 7$0

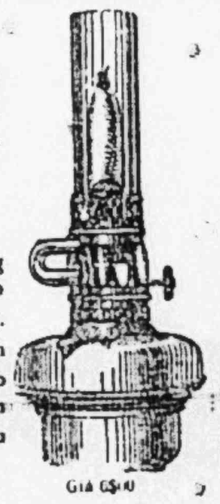

Giá 6$0

Thiệt là Thần dược tửu

Bữa kia cho Thủ-đức, tôi đi ngang một tiệm của người Annam hiệu Quốc-Nghĩa, tôi mới ghé vào xem coi bán vật chi. Tiệm dọn sạch sẽ hàng hóa thật nhiều nào là hàng lụa, vải sô, rượu tây, tạp hóa, lại có may mắn. Người chủ tiệm rất tử tế và mau mắn, trà nước mời khuyên, ngồi hỏi thăm việc buôn bán, ôi đó mà qua kệ rượu thấy rượu tây đủ thứ, có một ngăn kệ đầy rượu thuốc, tôi bèn hỏi thăm mới rõ là rượu thuốc của hiệu **Phục-Nguyên-Dương** *ở Cholon, số 276 đường Thủy-binh.*

Người chủ tiệm đưa cho tôi một tờ quảng cáo, thấy có ba thứ rượu.

1° Giêng nhân trường thọ tửu. — Chủ trị : tư âm tráng dương, kiện vị bổ thận, bổ huyết bổ não, bồi dưởng nguyên khí, cương kiện gân cốt, khư trừ phong thấp, tăng tấn khương kiện giêng niên sống thọ, bổ khí âm và minh hơi dương, an uống ngon và thêm sức lực, thêm bổ đặng huyết và oc động đầy đủ luôn luôn.

2° Ba bịnh hồi xuân tửu. — Chủ trị: Ngừa ngầm nhức mỏi, hoặc khi trở dở nửa thân mình, tay chơn sưng đung, đau lưng, mỏi lưng, âm hư dương nguy.

3° Điều kinh chưởng tử lộ. — Chủ trị: Đàn bà đau máu, tay chơn mỏi mệt, gối mỏi lưng đau, huyết chẳng đều, tới thông trồi sụt, huyết bạch vàng đỏ, tử cung lạnh lẽo, lâu chẳng có nghen.

Mình vô hàng chủ tiệm, lại sẵn tôi cũng hay bị nhức mỏi tay chơn thường sưng, và người nhà tôi thì kinh kỳ trồi sụt, vàng ốm luôn luôn, tôi mua một chai lá bịnh hồi xuân tửu và một chai điều kinh chưởng tử lộ uống thử coi sao, uống trong bốn năm ngày, thấy bớt nhức mỏi, lại ăn được ngủ ngon, uống hết chai thì căn bịnh bớt nhiều, tôi bèn mua thêm, uống trong ba chai bịnh tôi thiệt hết, không nhức mỏi nữa ; còn người nhà tôi đang cũng ba chai mà nay hết vàng vọt, kinh kỳ đều hoà, ăn ngon, ngủ được.

Hai vợ chồng tôi bấy lâu nay nong thuốc cung nhiều, tiền hết tật còn, lấy làm ngã lòng, tính để vậy chịu tới đâu hay đó, nay may lại gặp được thứ thuốc rượu rất thần hiệu, tốn không bao nhiêu mà hết bịnh, nên chẳng nệ quê dốt học mạch đôi lời để chỉ chọc cho chị em cùng anh em trong lục châu, thử ai có phải mấy chứng bịnh nói trên đây, mua lấy thuốc rượu của hiệu Phục-Nguyên-Dương mà uống, để ít tốn tiền mà chắc lành bịnh.

Nguyễn văn Thơm
Thủ-đức

NOUVEAUTÉS — SPORTS

NGUYỄN-THẦM

54 Rue Vienot 54

SAIGON

BANH TRÒN

(FOOTBALL)

Ballons các hiệu :

«GOALKEEPER» 8 miếng. 6$00 (cuir chromé trắng)
«UNMERATA» 2 miếng..16.00
«WILLIAMS» 2 miếng.... 6.00
«SANGER SPALDING» 4... 15.00
«AUDAX EUN» 12 miếng ...12.00 (cuir chromé vàng)
«SELECTA» 4 miếng 12.00
«PIRATE» 2 miếng 9.00
«CRISTOR» khâu kiểu mới. breveté inflée mable. 2 miếng ... 14.00

BÁNH VỢT

(TENNIS)

Raquette các hiệu :

«SPALDING THE KRO BAT»..3.00
«SPALDING GOLDMEDAL» 21.00
«SPALDING AZURA» 23.00
(Mấy bự raquette này có để sẵn bên Pháp qua bằng thứ gỗ)
«AQUATITE» riêng, có bảo kiết 60 ngày không dứt, nếu dứt thì sẽ cordé lại không tiền).
«UNMER SCIENTIFIC».... 28.50
«UNMER MATCH SUPER» 13.00
«WINDSOR» 12.00
«MIRA»..... .....11.00

Xin mời quí hội thể thao hãy tơ chọn lựa ; ở Lục-Tỉnh sẽ gởi theo sách Contre-remboursement. Quí hội nào có lòng chiếu cố muốn mua luôn nơi bổn hiệu thì bổn hiệu sẽ xin để một chút tiền remise riêng.

TAM THÁNH DƯỢC

Trừ-tê, bổ-huyết, giải-lao.

Hiệu TẠO-NHƠN-ĐƯỜNG HOCMON

Tế-cấp phò nguy tam-thánh dược.

1° **Thần hiệu tê-bại hoàn.** Kính cáo đồng-bào ai mắc bịnh tê-bại nhức mỏi cách thế nào mau mau gởi thơ đến bổn-hiệu TẠO NHƠN-ĐƯỜNG Hocmôn kiếp lấy thuốc trừ tê mà uống thì ắc được mạnh giỏi, giá mỗi hộp 1$50. Vì như có kẻ nghèo nàn không tiền mà vướng lấy bịnh tê, lập tức viết thơ đến bổ nhiệu vui lòng gởi thuốc cho không.

2° **Sì lao bổ tạn hoàn.** Là thứ bổ tinh thần cho quí ông quí thầy, quí học-sanh bổ phổi trừ ho hoặc làm việc mệt mỏi, hoặc đi tàu bổ lao giải trí, giá mỗi hộp 1$10

3° **Điều kinh bạch đai hoàn.** Quí cô, quí bà dùng bổ huyết điều kinh và trừ bạch đai hạ, trừ xây xẩm, hết xót ruột hết đau lưng hết nhức mỏi, đặng tư nhuận da thừa rất hay mỗi hộp 1$00

Cách gởi mua thuốc, thơ, hoặc Mandat thì đề

M. TRƯƠNG-MINH-Y *Directeur TẠO-NHƠN-ĐƯỜNG*

N° 4 *Rue de la Gare* Hócmôn

Quí ngài có mua ba thứ thuốc trên đây, xin nhớ mua mandat gởi trước, tiền gởi về phần bổn hiệu. *Muốn đến hiệu, hiệu đó ngay bến xe lửa đậu.*

Thánh dược nước rất hà, cùng kẻo hết (cỡ?

Ai muốn dùng vải đã tốt mà lại lâu rách thì nên đến.

Hiệu : VẠN - HOA

CHOLON

ƯỜNG GOÔNG, 38

—Gần nhà máy của Thành-Sanh, ở cầu Bà-miệng. đi phía tay mặt—

Giây thép nói số: 102

Thì sẽ đặng vừa lòng. Vì bổn-hiệu lập ra đã gần ba mươi năm nay, buôn bán khắp trong Lục tỉnh, ai cũng bít *vải* Vạn-hòa *đẹp mà lại chắc*, nhưng phải coi chừng kẻo lầm đồ giả mạo.

Coi chừng mấy cái nhãn :

1 — 2 con cá kim ngư hai màu 4 — Vạn hoa con gà trắng
2 — 3 con cá kim ngư ba màu 5 — Vạn xuân long xe lửa
3 — 1 con cá kim ngư xanh 6 — Vạn hòa phi thoàn

VẠN-HÒA *CHỦ-NHƠN*

Kính đốn

MỘT ĐIỀU ĐÁNG GHI

Trời lúc nầy nóng nực, trong nhà nếu có ai nóng-lạnh hoặc trẻ nhỏ vang mình sốt mẩy, hãy coi chừng trong mình nếu có ban, cua trái-gió, trái ọ, thì dùng thứ thuốc nước trị chứng ban cua nhà thuốc THIEN-HÒA-ĐƯỜNG chế ra gọi là "VẠN-ỨNG LINH-NGHIỆM BAN DƯỢC-THỦY" mà cho uống thì thấy hiệu nghiệm tức thì.

Thuốc nầy chế rất kỹ-lưỡng dầu không có ban uống cũng vô hại.

Pharmacie Sino-Annamite
THIÊN - HÒA - ĐƯỜNG
N° 208, *Rue des Marins, Cholon*
Chủ-nhơn cẩn khải

Muốn bán đất

Bán hai sở ruộng được 1.100 ha. Hai sở đất nầy ở theo hai bên mé kinh ngan nhau ; mỗi bên mặt tiền hai ngàn thước. Có chín cái kinh trổ ra sông. Kinh bờ bao ngạn đủ.

Đất nầy thành điền gần 30 năm Có cày máy, cày trâu một ít năm rồi.

Đất tại kinh quan-Lộ (tục kêu kinh Phó Đường) đường tàu chạy Cantho - Camau thuận tiện lắm. Nước lại ngọt, ngã hãy vô 7000 thước tới ruộng. Quí vị nào mua xin tới coi đất và thương nghị.

Muốn mua nhiều ít cũng động. Mua một sở cùng hai sở hay là mua [illegible] mẫu nữa cũng có, đất nầy đều liền tiếp với nhau.

Ai muốn mua, tính xong giá cả trả bạc mặc, trả phân nửa cũng đặng còn bao nhiêu một hai năm trả tính lời 1 phân.

Nhà tôi ở tại đất nầy, nếu tính xong muốn cần dùng nhà lầm, nhà lầu, nhà tiệc, năm cái đều cất bằng ngói gạch hết, hay là trâu, bò, máy cày đều có ũ.

Nguyễn-long-Vĩ
Phụng-Hiệp
Cantho

J. Cairns

Adresse télégraphique "Douglas" Saigon.
N° 76 Rue Lagrandière Saigon. Cours Banque de l'Indochine.
N° 215 Quai Mytho Cholon (Binh-tây)

Bán gop

Thiện nghề nghề máy xay gạo. Đầu và ráp nhiều cái rồi đều vừa lòng quí khách.

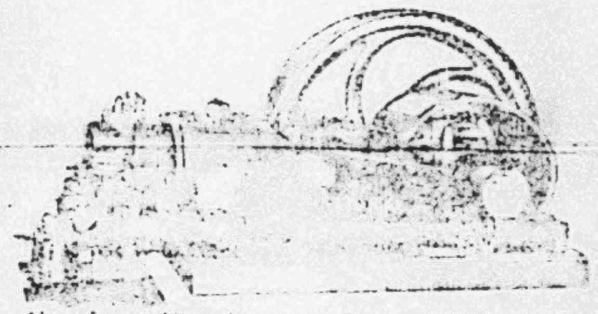

Máy nằm và đứng chạy người (Petter và National) chạy bằng dầu mazout (cặn) ít hao dầu mỡ, cùng có bán lò lửa chụm trấu (chaudières) máy nơi (Machine à vapeur.)

Có thử từ 5 - 10 tấn gạo trắng, có coi gạo trắng, lực bán sẵn (không nat gạo tấm ra phân biệt.

Có bán đồ phụ tùng tại Saigon.

Xin mời quí ông đến xem máy nằm National moteur Diesel horizontal)

Tân tạo gánh hát bộ Hiệu :

Hưng-thạnh-Ban

chủ nhơn Đặng-văn-Tiền, Lê-thị-Lang ở đường Galliéni, Saigon

Kính tỏ cùng quí khách chư châu, chu quận, nay chúng tôi mới lập gánh hát bộ rất xứng đáng chuộc đáo, kép có danh tiếng, mua áo mão Quảng-đông mỗi môn đồ dùng đều mới tinh hảo.

Định ngày khai trương là: mùng chín, mùng mười, và mười một tháng ba annam, nhằm ngày 18,19,20 Avril 1929, có hát ba thứ tuồng Trần-trà-hôn, tại rạp hát hội đồng Ninh ở đường Hamelin Saigon.

Cung thỉnh trưởng ấu nam, nữ quí khách đến xem hát cho giải muộn và xem cách tôi sắp đặt đúng đắng chưng hết nhủng cỡ mỏi tinh hão chẳng có khi nào mà được vậy, xin quí khách trước đến mua vui sau giúp cho chúng tôi được mau tấn phát thì chúng tôi rất cảm ơn bằng ngày.

Nay kính

Chủ-nhơn : Đặng-văn-Tiền
Bầu-Tiền

GIÁ BÁO

Thần-Chung

Một năm.....	12$00
Nửa năm.....	7 00
Ba tháng.....	4 00

Mandats xin nhớ đề cho M. Nguyễn-văn-Bà Quản-lý báo Thần-Chung.

HÙNG - VƯƠNG

Bazar et Coiffeur Tonkinois.

14 Rue Sabourain 14 SAIGON

Bổn tiệm nghỉ vì bấy lâu nhờ ơn quí khách cố lòng chiếu cố mới được dực giỏ như vầy không biết lấy chi đền ơn quí khách nên bổn tiệm định bán rất hạ giá trong mấy ngày gần tết các thứ hàng như là:

Pháo nội-hoá "AN PHONG" của người Annam làm ra, nổ tiếng rất lớn, sát tan đỏ như bông đào rất đẹp, pháo đùng, pháo tre, pháo soay, feu bangale, đủ ngũ sắc, xanh, đỏ, trắng, tím vàng coi rất ngộ

Rượu tây đủ các thứ uống rất thơm và rất bổ; champagne thượng hạng, cigare hạng nhứt.

Đồ nữ-trang Mỹ-KÝ" vòng, xuyến, cà rá, bông tai, nút chemises, nút cổ nút, tay áo vàng rất tinh sảo, rất lịch sự mà lại rẽ tiền, thiệt là hợp dụng với thời buổi cạnh tranh. Giầy vớ, chemises, noeuds, régates, pochettes, mouchoirs, dầu thơm, phấn đủ các thứ và cáo hạng.

Đồ thêu, gối thêu, khăn trải bàn, mền nỉ, nón VELOURS, BFLÉCHET, SONAY, LINDBERG, rất ngộ rất đẹp. Tableaux, panneaux sơn vẽ kiểm thời rất tốt, vân vân...

Nói tóm lại đủ các thứ hàng để quí khách cần dùng với, tết đến bán hạ giá để đền ơn quí khách trong bấy lâu đã chiếu cố xin chớ bỏ qua rất uổng!

Chủ nhơn kính mời.

Muốn bán

Nhà-hàng bán cơm tây có đủ đồ vật dụng, bàn ghế tủ kiến lò sắt đèn quạt có sẵn, giá định thật rẻ.

Nhiều người muốn buôn bán mà kiếm không ra việc làm. Vậy nhơn dịp may chẳng nên bỏ qua rất uổng, mau đến thương nghị với chủ nhà ngủ «Lương Hữu»; rao trong một tuần lễ không ai mua tôi sẽ dọn phòng ngủ.

Chủ nhà ngủ Lương Hữu
N° 8 Rue Carabelli
Saigon

Demande d'emploi

Jeune homme, connaissant parfaitement la dactylographie, libre de 7 h à 10 h du soir, cherche emploi — S'adresser au bureau du journal

Truyện Tàu

Ngô-Việt Xuân-Thu

Mới xuất bản lần đầu. Mua sỉ lẻ do nơi Nhà in Bảo-Tồn

23, Đường Filippini